

ОСИГУРАНИКА

ГЛАС

ГОДИНА XLII • БРОЈ 7 • БЕОГРАД, 15. АПРИЛ 2011. • ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО • БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

Фонд ПИО део модерног
јавног сектора
**ЕФИКАСНОСТ ВЕЋА
ЗА 15 ОДСТО**

Истиче рок за подношење
образаца М-4
**ОЛАКШАН ПОСАО
ЗА ПОСЛОДАВЦЕ**

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0700/017-017
ПО ЦЕНИ ЛОКАЛНОГ
ПОЗИВА
011/30-60-680
0 – 24h

Atomska Banja
GORNJA TREBNJA
SRB

- 10 % popusta u zimskom periodu,
- Mogućnost plaćanja na 5 rata
- Na 10 pensiona, 11-ti gratis

ДИРЕКТОР:

Драгана Калиновић

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:

Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:

Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:

011/2017-437
факс: 2017-437

РЕДАКЦИЈА ЗА ВОЈВОДИНУ:

Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:

Ика Митровић,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail: ika.mitrovic@piovoj.rs

ШТАМПА:

Д.О.О. Комазец, Инђија

ОГЛАШАВАЊЕ:

011/2017-437

Рукописи и фотографије се не враћају.

Електронско издање:www.pio.rs/glasosiguranika

Реч уредника

Светски дан здравља је био и прошао, на дневном реду су биле неке друге теме, а популација која највише користи здравствене услуге и њени свакодневни проблеми заобиђени су и овога пута. Одавно је познато да становништво Србије спада међу најстарије у свету, само је у Београду скоро петина становника старија од 65 година, а та чињеница узрокује различите здравствене, социјалне и економске промене. Али, уместо свеобухватне и добро организоване бриге о старима, друштво често делује незаинтересовано за ову појаву, те је право питање како људи који живе сами и болесни успевају да превазиђу свакодневне тешкоће.

Једна од највећих свакако је потреба за лечењем и сталном негом. Истраживање које је спровео Институт за јавно здравље Србије показало је да, према очекивању, старије особе веома често користе услуге домова здравља и да само 1,6 процената старих никад није било код лекара. Најчешће коришћене услуге су мерење крвног притиска, одређивање висине шећера и лабораторијске анализе. Више од 50 одсто пацијената старијих од 65 година узима између пет и 10 врста лекова истовремено, а специјалисту никад није посетило само њих 11 одсто.

Сви ови подаци довољно говоре колико је неопходно да бар примарна здравствена заштита у домовима здравља буде прилагођена најчешћим корисницима. Уместо тога, на прегледе се чека дуго, све се заказује телефоном (што је понекад немогућа мисија), многе услуге се плаћају, као и лекови, технологија је често застарела, особље нељубазно, а администрација толика да пацијент мора да има некога ко ће свакодневно да иде по неки папир – потврду, упут, налог, уверење, доказ, и да шета од шалтера до шалтера разних установа. Уз то, многи домови здравља су за пацијенте као тврђаве – углавном без лифтова и са специјалистичким службама које су, по правилу, смештене на највишим спратовима. А чак ни оваква здравствена заштита није једнако доступна свима – сконцентрисана је углавном у градовима и далеко од сеоске популације која није повезана са урбаним центрима.

У свом често равнодушном односу према најстаријима заборављамо да се продужење животног века сматра највећим успехом човечанства и да се сви надамо да ће нам бити дата могућност да остаримо.

М. Јовановић

Празник над празницима

Ускрс (Васкрс) је највећи хришћански празник, у њему се слави сама основа хришћанске вере на којој почива нада у васкрснуће свих живих. Међутим, због радости коју овај празник носи, нарочито деци, Ускрсу се обрадују и они који га не празнују из религиозних разлога, а радост у срцу, праштање у души и лепота у оку увек су део ускршње атмосфере.

До 16. века сви хришћани су Ускрс славили истог датума, али су се реформом календара ти датуми разишли. Ове

године највећи хришћански празник и православни и католички верници прослављају истог дана, 24. априла. На Велики петак, дан када је Христ разапет на крсту, црква и верници обележавају Христово страдање. У црквама на тај дан верници целивају плаштаницу, коју свештеници постављају у центар храма на узвишење, да би симболисала Христов гроб. Потом долази јутрење на Велику суботу, када се плаштаница износи и три пута носи око храма. На дан празника, као и целе недеље по Ускр-

су, православни верници се поздрављају речима „Христос васкрсе“, а одговарају са „Ваистину васкрсе“. На сам Ускрс и одрасли се радују такмичењу у куцању јајима. Према обичају, пре другог јела, најпре се једу фарбана јаја, која су домаћице бојиле на Велики петак. Верује се да почетак фарбања јаја датира из раних хришћанских времена када је Марија Магдалена изашла пред цара Тиберија и поклонила му црвено јаје уз речи „Христос васкрсе“.

У неким деловима Србије одржао се обичај да се на Ускрс сваки човек када се пробуди протрља црвено обојеним јајетом по лицу, верујући да ће тако бити здрав и румен. У другим, пак, крајевима понеки се рано ујутру умију водом у којој је преноћило црвено јаје и разно биље, ради здравља.

Како је Ускрс породични празник, за столом ће се тог дана наћи сви чланови породице, али и сви драги гости који нас тога дана посете.

Ј. Оцић

У „ДНАС КОНФЕРЕНС ЦЕНТРУ“ ОДРЖАН СКУП НА ТЕМУ МОДЕРНИЗАЦИЈА ЈАВНОГ СЕКТОРА

Искуства у примени нових технологија

Драгана Калиновић

Подстицати производњу

Реформа јавног сектора Србије мора да буде спроведена пре свега због подстицања привредног раста, јер је јавни сектор оријентисан на потрошњу, навео је у уводном излагању на скупу Богдан Лисоволик, стални представник Мисије ММФ у Београду. Он је нагласио да је неопходно извршити и фискалну консолидацију да би био смањен дефицит буџета који сада износи четири одсто БДП-а. Потребно је јавни сектор усмерити на инвестиције и боље јавне услуге и урадити фискалну консолидацију, као корекцију после кризе. У реформи пензијског система требало би побољшати однос радника и пензионера, као и проширити циљане програме социјалне помоћи.

Циљ – потпуни електронски проток информација и аутоматизација целог тока пословног процеса, од уласка захтева у Фонд до добијања решења и исплате

Свеукупне реформе у јавном сектору у Србији подразумевају промене у циљу подстицања производње и привредног раста, али и модернизацију јавних служби. Као део јавног сектора, и Фонд ПИО убрзано прихвата информатичка достигнућа развијених земаља, истакла је на скупу у „Данас конференс центру“ Драгана Калиновић, директорка Фонда:

– Наша информатичко-технолошка решења су готово идентична онима која користе установе социјалног осигурања европских земаља, а ако посматрамо, рецимо, аустријски пензијски завод, могу рећи да су нам плански оквири и глобалне смернице сасвим исти. Пословна мрежа Фонда ПИО разуђена је по целој Србији и омогућава остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања за око 4,5 милиона осигураника, корисника и правних лица. Три пута месечно се исплаћују пензије и остале новчане накнаде за око 1,65 милиона пензионера. Годишње се просечно у 170 послов-

них пунктова „произведе“ око 25 милиона нових докумената који се трајно чувају и користе, а сваке године добијемо око 100.000 нових пензионера. Због тога модеран приступ пословању подразумева директну електронску комуникацију и централизовање базе података – нагласила је Драгана Калиновић.

Процес модернизације који се у Фонду ПИО већ увелико одвија има за циљ потпуни електронски проток информација и аутоматизацију целог тока пословног процеса – од уласка захтева у Фонд до добијања решења и исплате по тим решењима, што практично значи убрзање процеса рада кроз приступ тачним и адекватно обрађеним подацима у централној бази.

– У смислу пружања услуге наш крајњи циљ су максимално брзо и квалитетно услужени корисници, који имају поверење у Фонд и који једним доласком могу да заврше сав посао око остваривања права, а у блиској будућности ће то моћи и без доласка на шалтер, потпуно електронски – објаснила је директорка Калиновић на скупу.

При том, Фонд мора да се посматра као важан сегмент целовите државне управе, што значи да је неопходна брза и квалитетна комуникација са свим осталим институцијама. Да би све ово било могуће, у Фонду се већ кренуло са набавком одговарајуће информатичке

опреме и едукацијом кадрова. Модернизација информационог система и обука запослених су у току и први резултати се већ виде.

По речима Драгане Калиновић, Фонд ПИО је у релативно кратком периоду учинио значајне помаке.

– Послодавци од маја прошле године могу електронски да проверавају и допуњавају М-4 образце о плаћеним доприносима за запослене, од јуна 2010. осигураници помоћу пин кода могу сами да контролишу уплату доприноса, односно имају директан увид у своје податке у бази матичне евиденције, а од почетка октобра се примењује и јединствена пријава на обавезно социјално осигурање, што подразумева онлајн размену података са РЗЗО, а посредно преко њих и са Националном службом за запошљавање. Ово је тренутно јединствен пример овакве размене између државних институција. Увођењем нових технологија и модернизацијом пословних процеса побољшана је ажурност у раду Фонда за око 15 одсто. Ово је почетак, озбиљан посао нам тек следи, јер нове технологије имплементирамо фазно, унапређујући пословне процесе и услугу – нагласила је Драгана Калиновић, директорка Фонда ПИО, на скупу у „Данас конференс центру“ посвећеном модернизацији јавног сектора у Србији.

В. Анастасијевић

ПРЕДСТАВНИЦИ ПЕНЗИЈСКИХ ФОНДОВА АУСТРИЈЕ И СРБИЈЕ У БЕОГРАДУ

Особе са стажом у обе државе добиле правну помоћ од саветодаваца из Аустрије

Брзо до савета и информације

Међународни саветодавни дани за све оне који су били запослени или још раде у Аустрији одржани су у Београду почетком априла. Овога пута су Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање и Завод за социјално осигурање били домаћини аустријским колегама из њиховог Завода за пензијско-инвалидско осигурање. Према Споразуму о социјалном осигурању закљученом између ове две земље, стручњаци из нашег Фонда и аустријског Завода дали су информације о остваривању права из осигурања, али и конкретна обавештења и правне савете у вези са предметима осигураника који имају периоде осигурања навршене у две државе и корисника који су већ остварили неко право по том основу.

Осигураници и корисници, њих четрдесет из целе Србије, унапред су заказивали термин за разговор и према утврђеном распореду излагали су свој проблем саветодавцима из Аустрије и нашим стручњацима, и сви су добили одговор, савет и правну помоћ. У кратком разговору за наш лист сви они су, након сусрета са саветодавцима, наглашавали да су јако задовољни што су добили могућност да овде, у својој земљи

сазнају брзо и тачно оно за шта би им писаним путем било потребно више месеци или чак одлазак у Аустрију, што је скупо, а нису сви ни у могућности да путују.

Мирјана Петровић из Обреновца је такође била веома задовољна одговорима које је добила:

– Имам 16 година радног стажа у Аустрији и дошла сам да проверим да ли је то све код њих евидентирано како треба, пошто и овде имам исто толико стажа, а за две године ћу испунити услов за одлазак у старосну пензију. Сазнала сам да је мој стаж у Аустрији уредно регулисан и да ћу без проблема остварити право на пензију кад за то

дође време, али чула сам и нешто ново што нисам знала до сада. Наиме, пошто имам двоје деце, имаћу и додаток на пензију као за још осам година стажа, четири године по детету, то јест пензију увећану за одређени проценат. То ме је баш обрадовало и добро је што су они дошли овде јер тешко да бих ја уопште ишла у Аустрију да проверавам, а овако тачно знам на чему сам – рекла нам је Мирјана Петровић.

Драгослав Селак из Београда је надамак пензији па је одлучио да, кад су представници аустријског Завода већ овде, на време провери пензијски стаж зарађен у тој земљи:

– Ја већ имам решење о аустријском стажу, али пошто је оно од пре три деценије, више није валидно. Зато сам дошао да проверим да ли је са тим стажом све у реду и добио сам од Аустријанаца потврду да јесте и да ће ново решење благовремено стићи пре него што стекнем услове за одлазак у пензију. Одлично је што сам ову информацију могао да добијем овде, у свом граду, јер путовати тамо је доста скупо за наше прили-

ке, а треба и времена за то – објашњава Селак.

И сви остали заинтересовани, из Крагујевца, Мионице, Петровца на Млави, Вршца... који су тог дана добили савет за себе, али и за некога од чланова породице, презадовољни су што су све ово могли да сазнају практично „на кућном прагу“.

– Прави европски систем организације рада. Дошао сам у унапред договорено време, ушао код саветодаваца, саслушали су ме пажљиво, стрпљиво, без нервозе, и добио сам све потребне информације. Детаљно су ме упутили у моја права и начин како да их остварим – презадовољан је Божидар Николић из Београда.

Резултатима оваквог начина рада задовољни су и организатори саветовања. Винфред Пингера, директор Завода за пензијско-инвалидско осигурање Аустрије, за наш лист је рекао да је овакав вид сарадње и саветовања изузетно користан и да са њим обавезно треба наставити јер је значајан и за кориснике и осигуранике који у својој земљи добију информације о правима стеченим у другој држави, али

и за непосредно упознавање колега који раде на истим пословима у Бечу и Београду и у међусобним контактима могу брже и лакше да решавају евентуалне проблеме.

Милан Нешић, руководилац Групе за примену међународних уговора у области ПИО Завода за социјално осигурање, нагласио је да је и у Бечу прошле јесени за овакво саветовање владало велико интересовање. Нешић је такође рекао да је, захваљујући одговарајућим и благовремено предузетим активностима и доброј комуникацији са колегама из Аустрије, извршена изузетно добра припрема, што је утицало на успешност одржаних дана саветовања.

И Јулијана Радовановић, начелник Одељења за ПИО по међународним уговорима у Фонду за пензијско и инвалидско осигурање, задовољна је ефектима саветовања:

– Због промене националних законодавстава (пошто се прописи не мењају само код нас већ и у осталим европским земљама) оваква саветовања су веома добра и изузетно важна, и то не само због информисаности осигураника и корисника, већ и због едукације самих запослених, саветодаваца. Први пут се радило на овакав начин и сви смо више него задовољни резултатима, тако да ћемо овакву сарадњу наставити већ на јесен у Бечу. А за следећу годину, поред Београда, планирани су овакви разговори у још једном граду – 24. априла 2012. у неком од градова у Србији, а 26. априла у Београду. На јесен наредне године саветовање ће поново бити одржано у Аустрији, и то 16. октобра у Салцбургу, а 18. у Бечу.

Овакав вид сарадње, који се показао као изузетно добар и успешан, биће успостављен и са другим земљама са којима Србија има потписане споразуме о социјалном осигурању. Већ на јесен, у септембру ове године, Међународни дан разговора биће одржани у Београду са немачким стручњацима из области пензијско-инвалидског осигурања.

Весна Анастасијевић

ПОСЛОДАВЦИ У СРБИЈИ ДО КРАЈА АПРИЛА ПРЕДАЈУ М-4 ОБРАСЦЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

Електронска провера олакшава поступак

Око седам хиљада фирми од маја прошле године искористило могућност провере и усаглашавања М-4 обрасца електронским путем

Иако рок за предају М-4 образаца о стажу, зарадама и плаћеним доприносима за запослене тече, устаљена пракса послодаваца да чекају последњи моменат (30. април) ни ове године се није много променила. На шалтерима РФ ПИО за предају ових података гужви још нема, каже Жељко Симић, начелник Матичне евиденције у Сектору за остваривање права из ПИО:

– Као и сваке године, праву гужву очекујемо тек у другој половини месеца. По правилу, обрасце М-4 први предају власници мањих фирми са малим бројем запослених, док они са много радника обично то раде касније, пред крај рока. Иначе, прошле године су Фонду поднета укупно 3.450.554 обрасца за 2009. и за раније године, уколико нису били предати на време. Догађа се и да је послодавац уредно уплатио доприносе запосленима, али није предао доказ о томе, то јест М-4, тако да ми у матичној евиденцији о томе немамо податке. Јер, само са овим комплетираним образцем имамо тачну евиденцију о стажу и плаћеним доприносима за радника. Од укупног броја предатих М-4 образаца прошле године, 3.149.568 било је за запослене, 164.961 за самосталце и 136.025 за пољопривреднике – објашњава Жељко Симић.

Пољопривредници ове обрасце, иначе, не предају

за себе сваке године већ се за њих они попуњавају пре одласка у пензију.

Иако је ово посао који послодавце чека сваке године, увек је присутан исти проблем: предавање непотпуне документације и непоштовање рокова. Неажурност послодаваца када је у питању

да је ова могућност уведена, око седам хиљада фирми је проверило и усагласило М-4 обрасце на тај начин, а више од 15.000 грађана је на шалтерима Фонда преузело своје пин кодове да би сами могли да прате јесу ли им доприноси плаћени – наглашава Жељко Симић.

евиденција о зарадама, стажу и плаћеним доприносима радника већ је пословична и поред тога што су ови подаци једини начин за остваривање права запослених на заслужену пензију.

– Управо непотпуна документација о стажу јесте један од најважнијих разлога што се на решење о пензионисању некад дуго чека. Јер, оно не може бити донето док све године стажа нису покривене плаћеним доприносима, а запослени у матичној евиденцији Фонда ни на који начин не могу да убрзају поступак без потпуне и комплетне документације о доприносима. Да бисмо послодавцима омогућили да што брже и ефикасније обаве посао око предаје М-4 образаца, од прошле године смо увели и електронску проверу података тако да могу све да виде на свом рачунару, и да електронским путем исправе евентуалне грешке у образцу који треба да предају да не би због тога по неколико пута долазили на шалтер. Од маја прошле године, ка-

Да подсетимо, послодавци пријаве подносе испостави, односно филијали Фонда на чијој територији се налази седиште фирме. Податке могу да доставе у електронској или писаној форми. Непоштовање рока за предају ових података сматра се, према слову закона, прекршајем за који су предвиђене новчане казне – од 10.000 до 800.000 динара за правна лица, од 5.000 до 400.000 динара за физичка лица као послодавце, и од 2.500 до 50.000 динара за одговорног радника који води послове евиденције и пријављивања запослених. У Фонду ПИО ће после истека рока бити салдирано стање, то јест биће проверено ко је од послодаваца ове године „заборавио“ своју обавезу. Прошле године је послато 3.910 опомена на адресе „заборавних“ послодаваца после чега је 2.000 њих предало обрасце М-4 у року од 15 дана. Ипак, против 285 који ни на то нису реаговали поднете су прекршајне пријаве.

В. Анастасијевић

Енергетика и одрживи развој

ској унији, јер Европа увози више од половине енергије коју троши, нагласио је Венсан Дежер, шеф делегације Европске уније у нашој земљи. Подсећајући на то како се енергија производи и како може да утиче на свет, Дежер је навео пример нуклеарне кризе у Фукушима, катастрофу у Чернобилу и кризу са којом се Европа суочила пре две године када је обустављена испорука гаса из Русије. По речима Дежера, стратешко питање Европе су безбедни и одрживи извори енергије, а међународне финансијске институције су спремне да пруже подршку Србији на путу реформе енергетског сектора.

Економске промене и развој нових тржишта за последицу имају повећану потребу за енергијом. У исто време свет је суочен са стравичним последицама земљотреса у Јапану и нуклеарној електрани Фукушима, што захтева другачији начин размишљања и приступ глобалним последицама када је реч о економским и енергетским променама, речено је на отварању међународне конференције „Енергетика и одрживи развој“ у Крагујевцу. У том смислу Балкан и Србија постају изузетно важно подручје када се ради о инвестицијама за побољшање ефикасности и развоја обновљивих извора енергије.

Политика коју Србија води у овој области има важну улогу у приступању Европ-

Бели двор отворен за посетиоце

Дворски комплекс на Дедињу, дом престолонаследника Александра II Карађорђевића и принцезе Катарине, од почетка априла до краја октобра биће отворен за посетиоце. Дворски комплекс се простире на чак 134 хектара и највише пажње у њему привлаче Краљевски двор, Бели двор и Дворска капела посвећена светом Андреју Првозваном.

Заинтересовани грађани и туристи ће имати прилику да виде где су дочекивани британска краљица Елизабета и шпански краљ Хуан Карлос и многи други државници, али и да упознају вредна уметничка дела која се налазе у овом велелепном здању, као и највреднију слику у целом комплексу, Рембрантов „Портрет старца“. Дворски комплекс ће бити отворен сваке суботе и недеље, у два термина. За посету је потребно претходно пријављивање, а све информације се могу добити у Туристичко-информативном центру у Кнез Михаиловој улици и на телефон 011/328-1859.

Сврљиг помаже пољопривреднике

Пољопривреда је била и остала окосница развоја општине Сврљиг, која средствима из буџета помаже регистрованим газдинствима. Власници пољопривредних газдинстава углавном су пензионери, али има и млађих људи који у овој грани виде будућност. До половине априла у сврљишком крају регистровано је 2.000 газдинстава.

Ова подстицајна средства општинског Фонда за развој пољопривреде намењена су за повећање сточног фонда, повећање засада воћњака, куповину пољопривредних машина, осигурање усева итд. Сврљишко подручје је брдско-планинско и погодно је за развој сточарства, воћарства, пчеларства, узгој лековитог биља. Ипак, последњих година сточни фонд је у опадању и опстаје углавном захваљујући пољопривредним пензионерима. Од њих око 1.900 половина се посвећује сточарству, али су и добри пчелари, воћари, ратари, који додатним радом допуњују приходе, јер скоро 50 одсто пензионера са ових простора прима најнижу пензију. И некадашњи индустријски радници постали су пољопривредници којима није тешко да посећују семинаре и употпуне знање из појединих области.

Изложба карикатуре у холу Владе Војводине

У централном холу зграде војвођанске Владе у Новом Саду, од 29. марта до 5. априла, одржана је изложба карикатура под називом „Суочавање са климом“, на којој су аутори из Шведске

и са Балкана на забаван начин, кроз илустрације, приказали забрињавајуће аспекте климатских изазова са којима се суочава наша планета. Изложбу су отворили Кристер Асп, амбасадор Краљевине Шведске у Србији, и Бојан Пајтић, председник Владе Војводине.

Веће плате и пензије

Априлске плате свих запослених у јавном сектору, као и пензије које се исплаћују у мају биће повећане за 5,5 одсто. То значи да ће, на пример, онај ко прима пензију 30.000 динара сада добити 1.650 динара више; повећање за просечну пензију за запослене (22.224 дин.) износи 1.222 дин., а за најнижу (11.447 дин.) 630 динара.

Крајем прошле године усвојене су измене Закона о буџетском систему којима је предвиђено да повишица априлских плата и пензија буде на нивоу шестомесечне инфлације.

До краја године пензије и плате у јавном сектору требало би да буду повећане још једанпут, у октобру, и то за износ тромесечне инфлације, плус половина раста бруто домаћег производа.

Обележен Светски дан Рома

Осми април, Међународни дан Рома, обележен је низом манифестација у Србији. То је био повод да се још једном укаже на тежак положај Рома и на проблеме са којима се ова заједница суочава, а то су, пре свега, висок степен сиромаштва, рано прекидање школовања и недостатак личних докумената. Статистика показује да око 60 процената Рома нема завршену основну школу, средњу заврши њих око осам одсто, а вишу школу или факултет само 0,3 одсто.

Због тога је јединствена порука са низа скупова који су тог дана одржани у Србији била да је неопходно у што већем броју Роме укључити у систем образовања, омогућити им здравствену заштиту и лакше издавање личних докумената.

Светски дан Рома установљен је пре 40 година, на конгресу у Лондону, и од тада се обележава широм света.

Лозница помаже пензионерима

Градначелник Лознице, Видоје Петровић, обрадовао је недавно пензионере овог краја када је обећао да ће они старији од 65 година ускоро имати право на бесплатан аутобуски превоз. Уз то, Петровић је рекао да ће град наћи начина да се простор који је на располагању најстаријим становницима Вуковог завичаја, површине око 300 метара квадратних, темељно преуреди, да би био функционалан и постао омиљено место окупљања лозничких пензионера. Овај потез локалне самоуправе наишао је на велико одобравање Организације пензионера Лознице.

Караван књига у Крагујевцу

Удружење српских издавача књига организовало је „Караван књига“ у Пешачкој зони у центру Крагујевца. Ова манифестација се већ пет година одржава у градовима широм Србије, Црне Горе и Републике Српске, а први пут у Крагујевцу.

Непосредан повод за организовање оваквог „каравана“ је сте чињеница да у Србији готово да више не постоји књижарска мрежа, тако да је он, уствари, једна велика путујућа књижара на отвореном, са осам штандова на којима су заступљени најтраженији наслови стотинак малих и средњих издавача.

Издавачи су изашли у сусрет љубитељима књиге и омогућили им да купују по сајамским попустима. Гост „Каравана књиге“ у Крагујевцу био је песник Раша Попов, који се дружио са најмлађим читаоцима.

Исплата пензија

Исплата првог дела мартовских примања пензионерима из категорије запослених почела је 9. априла.

Бившим пољопривредницима први део пензија за март исплаћен је 5. априла, а пензионери самосталних делатности примиће целе априлске пензије 5. маја.

Бесплатна рекреација за Београђане

Београд је и ове године обезбедио средства за реализацију око 130 спортско-рекреативних програма за све категорије становништва. Програми су подељени у категорије: породична рекреација, рекреација жена, рекреација старијих особа, рекреација инвалида, годишњи програми, полугодишњи програми, сезонски или повремене програми, дан пешачења и промотивне акције.

Тим поводом је Немања Радовић, помоћник градског секретара за спорт, подсетио да рекреативни програм представља један од најбитнијих пројеката овог секретаријата јер град на тај начин жели да омогући женама, самохраним родитељима, пензионерима, инвалидима и другим заинтересованим рекреативцима да без материјалне надокнаде унапреде своје психофизичко стање.

Током прошле године ове програме је користило скоро 50.000 Београђана.

ТЕМЕЉНА КОНТРОЛА ПРОЦЕСА РАДА У РФ ПИО

Провера и на терену

У оквиру Сектора за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања РФ ПИО ради Одељење за интерну контролу, судску праксу, међународну регулативу и развој пензијског и инвалидског осигурања у коме се контролише процес рада стручних служби и извршилаца у поступку остваривања ових права, и пружа стручна помоћ осигураницима и корисницима. Одељење проверава да ли се административне и друге службе Фонда држе прописаних процеса рада, а контролише и службу матичне евиденције и друге које имају приступ базама података матичне евиденције. Више о активностима овог одељења за наш лист је говорила Снежана Тадић, помоћник начелника.

– Од 1. децембра 2010. године запослени у овом одељењу контролишу процес рада и на терену непосредним увидом у рад филијала. Оваквом провером могу да се уоче евентуалне грешке и пропусти, а уколико се то деси, Одељење одмах реагује у самој филијали. Тенденција је да се грешке не понављају у даљем раду филијале, а ако се исти пропусти уоче у више филијала, директору сектора се даје предлог да се предузму мере ради системских промена. Све ово се ради у циљу ефикаснијег обављања посла и одлучивања о правима из пензијског и инвалидског осигурања – каже Снежана Тадић.

До сада је контролисан рад већег броја филијала, и то углавном послови писарнице, Одељења за ПИО и матичне евиденције.

– У контроли рада писарнице проверава се начин евидентирања примљене поште, као и њене расподеле. То значи да Одељење непосредним увидом у рад писарнице контролише да ли се захтеви правилно заводе у шалтерској евиденцији и да ли у време контроле има незаведених захтева. Ако се уочи да има незаведених захтева, траже се разлози за то. Проверава се и да ли се правилно формирају досијеа, да ли се на унутрашњој страни омота списка ставља штампани одговарајућим класификационим ознакама; затим да ли се деловодник води у складу са Уредбом и Упутством о канцеларијском пословању, као и да ли се редовно улажу доставнице у списе предмета и како се прати рок за правноснажност решења. Контрола расподеле примљене и евидентираних поште подразумева проверу начина на који се то

Снежана Тадић

ради, да ли се ради свакодневно, равномерно по референтима, као и како се расподељује у случају одсутности референта – објашњава наша саговорница.

Сазнања о квалитету рада Одељења за пензијско и инвалидско осигурање стичу се провером броја предмета који су тренутно у раду.

– Увидом у шалтерску евиденцију проверавамо колико је захтева (поступака) у раду, где је протекао законски рок за решавање од два месеца, а уколико се закључи да су испуњени услови за окончање поступка, предмети се издвајају са налогом да се што пре окончају. У поступку контроле рада Одељења за ПИО проверавамо и да ли се и у којим роковима доносе решења у извршењу другостепеног органа, да ли се благовремено доносе решења по службеној дужности – решења о коначном износу пензија, поступку прерачуна пензија и слично, и да ли се благовремено достављају предмети по жалбама Дирекцији. Контролише се благовременост позивања на контролне прегледе, а врши се и увид у спискове корисника инвалидске пензије по чл. 223 и 225 Закона о ПИО који испуњавају услове за старосну пензију.

Све наведене провере обављају се увидом у предмете и спискове шалтерске евиденције а ове активности пре свега имају за циљ економичност поступка у решавању о правима из ПИО.

– Сазнања о раду Одељења матичне евиденције стичу се кроз контролу начина преузимања и уноса податка из М-4 обрасца, М4-К. Контролишу се и рокови за предавање ових образаца, слање опомена послодавцима који не испуњавају законску обавезу, као и подношење прекршајних пријава. У опсег послова Одељења спада и праћење и анализа судских одлука и проучавање правних схватања изнетих у пресудама. На основу праћења и анализе ових одлука, ако се укаже потреба, директору Фонда или директору сектора предлаже се доношење нових или измена постојећих интерних аката. У том смислу, прате се нове измене одговарајућих прописа и проучавају правна схватања – каже Снежана Тадић.

Једна од активности овог одељења била је везана и за Закон о изменама и допунама Закона о ПИО. Формирана је Радна група с циљем да прати све промене и донето је низ упутстава и инструкција које су у складу са новим одредбама и допунама. На та упутства и инструкције добијена је сагласност Министарства рада и социјалне политике и она су прослеђена организационим јединицама Фонда. Приликом контроле проверава се да ли их запослени доследно примењују.

Поред овога, Одељење прати и анализира и електронске извештаје о бројним

делатностима РФ ПИО, што ранијих година није била пракса.

– Заправо, прате се резултати на месечном и годишњем нивоу у електронској форми, а на основу анализе тих извештаја дају се и предлози за што успешније обављање делатности. У марту је Одељење обавило контролу процеса рада у Филијали за град Београд, која има велики број осигураника и корисника права. Пракса је да се након извршене контроле праве извештаји који се достављају свим филијалама, што доприноси да се и друге филијале упознају са евентуалним грешкама и пропустима и да их, уколико их препознају у свом раду, отклоне – објашњава помоћник начелника.

У раду Одељења за интерну контролу, судску праксу, међународну регулативу и развој пензијског и инвалидског осигурања уведена је и једна значајна новина.

– За осигуранике за које је покренут поступак за остваривање права по основу стажа навршеног у некој од бивших република СФРЈ филијале благовремено достављају спискове контакт особи Одељења, која, у сарадњи са Заводом за социјално осигурање, као органом за

везу, утиче на ефикасност у окончању поступка. То фактички значи да странке више немају обавезу да се обраћају и једном и другом органу појединачно, већ им је овом новином олакшан пут остваривања права – појашњава Снежана Тадић.

Запослени у овом одељењу обављају и послове на основу којих имају увид у рад стручних служби Фонда кроз представке и притужбе грађана.

– Поред представки и притужби грађана, разматрају се и представке запослених унутар Фонда. У тим представкама они износе предлоге и идеје за побољшање услова рада. Представке странака и притужбе грађана које се достављају Одељењу на разматрање упућују се различитим државним органима и институцијама. Ту се, пре свега, мисли на Заштитника грађана, Кабинет председника, односно потпредседника Владе, Министарство рада и социјалне политике – наводи наша саговорница.

Да би се проверила основаност навода изнетих у представкама и притужбама и да би се на њих одговорило, контактирају се надлежни у организационим јединицама Фонда и врши се детаљан увид у списе предмета. Када је реч о притужба-

ма упућеним Заштитнику грађана, може се десити да је таква притужба основана, а у моменту давања одговора су већ предузете потребне активности на отклањању разлога који су проузроковали незадовољство странке. Може се десити и да је притужба основана, а у моменту давања одговора још нису предузете потребне активности ради отклањања разлога који су је проузроковали, или је, пак, притужба неоснована, а Фонд је у обавези да достави све доказе на основу којих поткрепљује ту тврдњу. Уколико Заштитник грађана сматра да достављени докази нису довољни, тражи се допуна или непосредан увид у списе предмета у Дирекцији Фонда.

У вези са тим, у марту је одржан састанак са представницима Заштитника грађана на коме је договорена ближа сарадња, као и то шта је потребно предузети у циљу веће ажурности и побољшања процеса рада, каже помоћник начелника Снежана Тадић, и додаје да ће све наведене надлежности Одељења бити и проширене како би се, уз задатке које оно већ обавља, још више унапредио рад Републичког фонда ПИО.

Јелена Оцић

ОБУКА ЗА АКТУАРЕ У ФОНДУ ПИО

Добра основа за будуће усавршавање

У петак, 1. априла, у Фонду ПИО уручене су дипломе полазницима иновационог курса под називом „Актуарске основе пензијског осигурања“. Курс је реализован током фебруара и марта ове године с циљем да запослени – полазници ове обуке стекну основна знања из области актуарске математике и финансијско-математичких метода ради правилног процењивања и вредновања финансијских параметара из пензијског осигурања. Актуари су стручњаци који процењују финансијске последице непредвиђених догађаја, различите врсте ризика и солвентност осигуравајућих друштава, и њихова улога и одговорност је значајна и врло цењена у целом свету. Обуку за актуаре у Фонду ПИО спровео је Центар за перманентно стручно усавршавање,

а предавачи су били проф. др Јелена Кочовић, проф. др Татјана Ракоњац Антић и асистенткиња Марија Јововић са Економског факултета у Београду.

Обука је, према речима полазника, била вишеструко корисна јер је поред основних сазнања везаних за фи-

нансијску и актуарску математику омогућила контакт са најеминентнијим познаваоцима ове материје код нас и обезбедила добру основу за евентуално будуће усавршавање. Према наводима предавача, у Србији постоји свега тридесетак актуара чланова Института за осигу-

рање и актуарство. Професорка Јелена Кочовић, председница нашег и члан Међународног удружења актуара, приликом доделе диплома је захвалила присутнима на сарадњи и интересовању које су показали током предавања. Она је објаснила да изучавање финансијске и актуарске математике на Економском факултету има традицију још од 1937. године, а већ дуго се изучавају и као посебни предмети, као и пензијско и здравствено осигурање. Такође је навела да је мисија предавача преносење знања из ових области у циљу унапређења вештина и пословања у пракси. Професорка Ракоњац Антић је нагласила да је сарадња са Републичким фондом ПИО била одлична и да се нада да ће се тако успостављен однос наставити.

Ј. О.

ЗАВРШЕН ПРОЈЕКАТ ОБУКА У ФОНДУ ПИО

За бољи квалитет рада и услуга

Циљ едукација – побољшање пословних процеса, али и лични развој појединаца

У циљу подизања нивоа свеукупног рада РФ ПИО недавно су завршене обимне обуке за запослене, које су биле креиране тако да се кроз интерактивно и искуствено знање унапреди пословна активност. Одржавање едукација спроведено је у складу са „Стратегијом и планом обука“, које је Управни одбор РФ ПИО усвојио октобра прошле године. Ради што целисходнијег одржавања тренинга и организовања предавања, формирана је и Радна група за сарадњу и праћење рада консултантске куће КПМГ која је реализовала пројектни задатак „Обуке за развој људских ресурса и унапређење јавних услуга“. Марија Комадина, помоћник начелника Одељења за заступање, имовинско правне и стамбене послове, била је секретар Радне групе и координатор ових активности.

– Задатак Радне групе био је сарадња са изабраном консултантском кућом КПМГ, учешће у припреми и одобравање предлога тренинг програма и материјала за тренинге, организација обука, координација и пружање комплетне логистичке подршке (идентификовање полазника, припремање листе полазника, организација тренинг активности и др.), комуникација са учесницима ради пружања релевантних информација о обукама (позивна писма, достављање програма обука), праћење обука, евиденција присутности запослених на обукама, промене распореда полазника.

У наш делокруг спадале су и консултације у току трајања програма обуке, евалуација постигнутих резултата и одобравање предлога извештаја консултантске куће – каже Марија Комадина.

Тренинге је похађало укупно 3.259 полазника, у групама од 25 до 29, а неки запослени су прошли по два нивоа обуке.

– Приликом формирања група, према предлозима руководиоца организационих јединица, водило се рачуна о равномерној заступљености филијала и профили запослених да се присуство на обуци не би одразило на обављање свакодневних послова. Организоване су обуке за највиши ниво руковођења, за средњи ниво руковођења, за рад са корисницима, тренинзи за запослене, обуке за рад са медијима, за запослене у људским ресурсима, као и обуке за предаваче – објашњава наша саговорница.

Према типу обука обрађиване су и бројне теме на предавањима.

Обука за највиши, као и обука за средњи ниво руково-

ђења обухватала је, између осталог, улогу руководиоца, управљање продуктивношћу, стратешко и пословно планирање, изградњу тима, руковођење људима, управљање људским ресурсима, комуникационе вештине, вештине преговарања, управљање временом, вештине у раду са корисницима, управљање променама, јачање тимског духа, решавање конфликта и др.

– Едукација за рад са корисницима била је усмерена на бољи квалитет корисничког сервиса с обзиром на то да је његово унапређење један од приоритетних циљева Фонда ПИО. Тренинзи су се, сходно томе, односили на постизање задовољства корисника, јачање капацитета за пружање врхунске услуге, вештину комуникације, успешан рад са клијентима, разумевање конфликтних шаблона и предвиђање и превазилажење конфликта – каже Комадина.

Обука за запослене је имала за циљ развој основних вештина запослених, развој радне етике, тимског рада, лични развој, унапређење по-

словног успеха, прихватање организационих вредности и већи степен личне иницијативе, као и постизање сарадње и управљање сукобом.

– Запослени у Фонду који су завршили обуку за предаваче биће у прилици да као тренери раде континуирано са својим колегама, и тиме допринесу да Фонд буде модерна институција. Стицање одговарајућих вештина у циљу успешних јавних наступа, поготово на радију и ТВ, веома је важно, а полазници су на обуци за односе са медијима развијали умеће давања изјава, презентовање и приближавање тема нашим корисницима. За Одељење за људске ресурсе била је организована посебна обука која развија нов приступ и омогућава да се стеченим знањем унапреде пословне активности. Треба рећи и да су тренутно у току Oracle и Microsoft обуке за запослене у Сектору информационих технологија – наводи Марија Комадина, помоћник начелника Одељења за заступање, имовинско правне и стамбене послове.

Јелена Оцић

Двадесет одсто јефтинија механизација

Бојан Пајтић, председник Владе Војводине, свечано је отворио, крајем марта, у Новом Саду фабрику трактора „Беларус“. Овај производни погон, који се налази на локацији некадашње фабрике „Петар Драпшин“, настао је као резултат успешног договора војвођанске и белоруске владе – за мање од пет месеци након потписивања уговора. Свечаном отварању присуствовали су и високи званичници из Белорусије: Генериј Свидерски Брониславович, заменик министра индустрије Белорусије, Александар Алексејевич Пуховој, генерални директор ПО „Мински тракторски завод“, и Чичук Сергеј Николајевич, отправник полова у амбасади Републике Белорусије у Србији.

Капацитет новоотворене фабрике, када је реч о

производњи и монтажи ове познате марке трактора, износи три хиљаде трактора годишње, а нови, новосадски „беларуси“ биће и до 20 одсто јефтинији од увозних модела „Минског тракторског завода“.

Преко Покрајинског секретаријата за рад, запошљавање и равноправност полова финансираће се (са по 1.300 евра) и 70 нових радних места за незапослене који ће у овој фабрици пољопривредне механизације наћи своје ухлебље. Међутим, према речима Бојана Пајтића, у процес производње ових трактора биће укључен и велики број радника из десетак различитих компанија широм Србије, који ће сарађивати као кооперанти.

Белоруска страна, пак, кроз овај пројект очекује и зајед-

нички наступ на тржиштима других земаља.

– Робна размена између наших држава је прошле године порасла, али ми се нећемо ограничавати само на трговину, већ желимо да кроз овакве кооперантске послове – по принципу узајамне користи, ојачамо и наше потенцијале у заједничком наступу на тржиштима трећих земаља. Стога и планирамо да се зна-

тан део трактора произведених у Новом Саду извезе у суседне земље – рекао је Чичук Сергеј Николајевич.

Драгољуб Швоња, директор новосадског „Беларуса“, нагласио је да ће ова фабрика већ након 7-8 дана од почетка рада произвести првих 18 трактора, и сви ће се засад склапати од компоненти из Белорусије.

Мирослав Мектеровић

КОНКУРС ЗА ПОЉОПРИВРЕДНИКЕ У ВОЈВОДИНИ

Кредити за куповину ораница

Гаранцијски фонд АП Војводине је у сарадњи са покрајинском Развојном банком расписао, почетком априла, конкурс за одобравање гаранција паорима за обезбеђење дугорочних кредита намењених финансирању куповине пољо-

привредног земљишта. За реализацију овог конкурса обезбеђен је гарантни потенцијал Фонда од 200 милиона динара, као и кредитна линија Развојне банке у износу од 500 милиона динара. Конкурс је отворен до искоришћења гарантног

потенцијала, а најкасније до 31. октобра ове године.

Право учешћа на овом конкурсима имају физичка лица – носиоци регистрованих породичних пољопривредних газдинстава чије је пребивалиште на територији АП Војводине и имају отворен наменски текући рачун у банци. Такође, потребно је и да буду млађи од 70 година на дан отплате последње рате, као и да имају мање од 30 хектара пољопривредног земљишта у сопственом власништву.

Гаранције ће се давати на износ од 50 одсто укупног потраживања банке. Отплата кредита обављаће се у једнаким полугодишњим ратама са каматом од 7,95 одсто годишње (ЕКС 8,09 одсто), и то до седам година од доспећа првог ануитета. Банка ће од дана пуштања кредита до дана почетка његове отплате обрачунавати интеркаларну камату и приписаће је тог датума кредиту. Максималан кредит, у складу са кредитном способношћу корисника, за куповину до 10 хектара пољопривредног земљишта може износити седам милиона динара.

М. Мектеровић

ИНВАЛИДИ РАДА СРЕМСКИХ КАРЛОВАЦА

Брже до информација

У Сремским Карловцима је, крајем марта, одржан едукативни састанак на коме су се окупили представници већине општинских организација инвалида рада из Срема. Намера организатора, према речима председнице, Наде Першић, била је да до чланова општинских организација стигне што више информација о правима из инвалидског осигурања и заштите инвалида рада у радном односу, као и о могућностима запошљавања оних који не раде.

О томе је говорио начелник Одељења за медицинско вештачење Покрајинског фонда ПИО, др Милорад Орловић, који је касније одговарао и на питања учесника овог скупа.

Присутни су са великом пажњом слушали не само излагање др Орловића, него и сва постављена питања и одговоре, пошто то исто или слично њих свакодневно питају чланови организација.

– Волим када људи постављају питања и трудим се да им што више приближим начин рада лекара вештака и прописе које смо обавезни да поштујемо, мада бисмо у неким ситуацијама, као људи и лекари који знају шта су болесна стања и саосећају са пацијентима, и другачије одлучивали, да није строгог слова Закона о ПИО по коме смо дужни да поступамо – рекао је др Орловић, подсећајући присутне да је медицинска документација коју осигуранци и кори-

сници доносе оно на основу чега се одређују права.

А управо је медицинска документација, која треба да буде детаљна, често недовољна и онемогућава доношење правоваљане одлуке.

– Већ смо више пута наглашавали да се право на новчану накнаду не може дати без оригиналне медицинске документације која потврђује наводе у захтеву – још једном је поновио др Милорад Орловић.

Стана Свиларов, председник Савеза инвалида рада Војводине, нагласила је значај едукативних састанака попут овог које, као пројектну активност, подржава Министарство рада и социјалне политике.

О овој теми било је говора и на трибинама „Разговори са лекаром вештаком“ које је организовао Покрајински фонд ПИО у сарадњи са општинским организацијама пензионера и инвалида рада, у местима где су седишта филијала ПИО.

И. Митровић

ГРАДСКО УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА СУБОТИЦЕ

Нови председник и управа

Драгица Лучев изабрана је за новог председника Градског удружења пензионера Суботице на Изборној скупштини Удружења одржаној 30. марта. За потпредседника је именован Бела Беркеш, а присутни делегати су изабрали и 15 чланова Извршног одбора, три члана Надзорног одбора и пет чланова Статутарне комисије ове пензионерске организације, који ће своје функције обављати у наредном четворогодишњем мандату.

На Скупштини су усвојени Извештај о раду, Завршни рачун и Извештај Надзорног

одбора о обављеном прегледу материјално-финансијског пословања за 2010, као и Фи-

нансијски план и Програм рада за ову годину.

По речима Драгице Лучев,

Изборној скупштини у Суботици присуствовали су многобројни гости, између осталих и Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, Саша Вучинић, градоначелник Суботице, Марија Биачи, члан Градског већа, задужена за област здравства и социјалне заштите, Станко Нимчевић, председник општинске организације и потпредседник републичке организације Савеза инвалида рада, Маја Глончак, директор Филијале РФ ПИО у Суботици, и Ненад Иванишевић, директор Геронтолошког центра.

М. Мектеровић

Добра сарадња са Фондом

На седници Скупштине Савеза пензионера Војводине, одржаној у марту, у Новом Саду, у сали покрајинске организације Савеза слепих и слабовидих, усвојени су извештаји о раду и финансијском пословању у прошлој години, као и програми рада за ову годину.

Чланови Скупштине изабрали су Драгицу Лучев из Суботице и Наду Милованов из Бечеја за нове чланове Извршног одбора СПВ. Скупштина је, такође, донела одлуку да се потпише Споразум о међусобној сарадњи са Савезом самосталних синдиката Србије и Војводине, којим се уређују најзначајнија питања у заједничком деловању, као и облици сарадње у остваривању интереса запослених и пензионера. Споразумом је, осим многобројних активности које се тичу социјално-материјалног статуса пензионера, предвиђено и заједничко деловање у правцу остваривања квалитетних здравствених и комуналних услуга на нивоу локалних заједница.

Седници су, осим чланова Скупштине, присуствовали и значајни гости: Милена Васић-Ступар, помоћник покрајинског

секретара за социјалну политику и демографију, Славко Имрић, директор Покрајинског фонда ПИО, мр Слободан Гамбер, помоћник директора ПФ, др Милорад Мијатовић, потпредседник ССС Србије и председник ССС Војводине, и Рајко Јарић, секретар Савеза пензионера Србије.

Рајко Јарић је у излагању истакао да сви пензионери у Србији имају исте циљеве, да су добро организовани и да треба да наставе да се боре за стечена права. Пренео је Скупштини поздраве др Јована Крқобабиха, потпредседника Владе и председника Савеза пензионера Србије, и Ђуре Перића, вршиоца дужности председника овог савеза.

Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, између осталог, рекао је да у Савезу постоји акционо јединство организација – чланица и најавио да ће они и убудуће деловати као нестраначко, добровољно и хуманитарно удружење пензионера, како је и предвиђено Статутом. Према његовим речима, Савез ће помагати и суфинансирати активности које су његове општинске и остале организације зацртале кроз програме рада за ову годину у складу са својим статутима.

Др Милорад Мијатовић, који је и члан Управног одбора РФ ПИО, поручио је скупу, поводом неких злонамерних текстова у штампи, да Фонд неће

банкротирати јер држава стоји иза њега.

Славко Имрић је нагласио да Покрајински фонд већ дуго помаже Савезу и његовим удружењима око обезбеђивања простора и услова за рад, као и статистичких извештаја које ова организација користи у свом раду. Настављена је плодна сарадња и око упућивања пензионера на бесплатан опоравак у бање Србије. Ове године Покрајински фонд ће се додатно заложити код војвођанске администрације да се Савезу помогне и око формирања малих услужних центара, где би за пензионере неке услуге биле по ценама нижим од тржишних, као и да се из покрајинских робних резерви ове године обезбеде хуманитарни пакети за све пензионере слабијег материјалног стања из Војводине. Тражиће се и корекција непримерено високих надокнада у неким општинама за уверења о здравственом стању, која корисници пензија прилажу на конкурс Фонда за бесплатан опоравак у бањама Србије. Иницирано је и да органи локалних самоуправа ступе у везу са општинским удружењима да би им помогли у раду.

М. Мектеровић

Тошио Цунозаки, амбасадор Јапана у Београду, ових дана је у више наврата упутио речи захвалности Србији за помоћ и бригу коју су наши грађани исказали према његовом народу. То је добра прилика да се подсетимо како је ова пријатељска земља, један од наших највећих донатора, помагала Србији.

Из државе у којој су данас милиони људи погођени катастрофом у Србију је дошло око 200 милиона евра помоћи. На дугој листи донација су скоро све области – просвета, уметност, заштита животне средине, здравство, а средства су одлазила у многобројне градове. У оквиру помоћи за основне потребе становништва, од 1999. до 2010. године, донирана су 133 пројекта, а једна од највећих донација Београду била је 2003. када су поклоњена 93 аутобуса, у вредности око 15 милиона долара. Ту је још и бесповратна помоћ непројектног ти-

па, општа бесповратна помоћ, помоћ локалним самоуправама.

Иако нам често пребацују да не памтимо дуго, Србија није заборавила по-

моћ Јапана – само Београд је издвојио 25 милиона динара за угрожене становнике ове далекоисточне земље. Акцији су се

прикључили и сви мобилни оператори активирањем СМС броја 2001. Цена поруке је 50 динара, не плаћа се порез, а прикупљен новац се пребацује на рачун Црвеног крста, наменски отворен за помоћ Јапани. Закључно са 29. марту, Црвени крст Србије је на рачун истоимене организације Јапана уплатио 850.000 долара. Многе појединачне организације и установе су покренуле своје акције, па је тако Народно позориште у Београду новац од продаје улазница за представу „Дервиш и смрт“ уплатило у хуманитарни фонд.

Посебну пажњу су изазвала деца и наставници Основне школе „Горња Јабланица“ из Медвеђе, једне од најсиромашнијих општина, када су међу првима његовој екселенцији Тошиу Цунозакију упутили писмо подршке, уз позив ученицима из Јапана који су остали без кућа и породица да код њих бораве.

Јелена Оцић

ИЗГРАДЊА ДНЕВНОГ БОРАВКА ЗА ОСОБЕ СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА У ЧАЧКУ

Породице препуштене саме себи

У Чачку и околини, према неким проценама, живи више од 300 лица различитих година старости која имају посебне потребе и нису способна за самосталан живот. Због обавеза у кући мајке овакве деце обично остају незаплене, па су њихове породице махом слабијег материјалног стања. Дешава се, такође, да су и родитељи инвалидних особа болесни и неспособни за бригу о другима.

Удружење за помоћ ментално недовољно развијеним особама све чешће се у јавности оглашава апелом да се у овој општини што пре изгради адекватан објекат за дневни боравак. На овај начин би се, сматра председница Удружења, Ксенија Поповић, мајка девојчице оболеле од Дауновог синдрома, ублажили проблеми породица које су у кризи о недовољно ментално развијеним особама препуштене саме себи.

– Многе особе са овим хендикепом живот проводе у кућној изолацији, а у дневном бораваку би имале могућност да се друже са вршњацима и да уз помоћ стручних лица развијају преостале психофизичке способности. Сазнање да имају где да оставе дете када нису у мо-

гућности да брину о њему донело би велико растерећење родитељима и целој породици – уверена је председница чачанског Удружења.

Дугогодишња идеја да се у дворишту школе за децу са посебним потребама, „1. новембар“, подигне зграда за дневни боравак, актуелизована прошле године када је Удружење и обновило рад, наишла је на подршку локалне самоуправе, која је планирала да за ову намену из градског буџета издвоји 20 милиона динара.

– У току је израда пројектне документације и сасвим је реална процена да ће ове године почети, а идуће бити завршена изградња адекватног приземног објекта површине 600 квадратних метара – рекао је за „Глас осигураника“ Мирослав Вујовић, начелник Управе за друштвене делатности.

Дневни боравак ће, напомиње Вујовић, задовољавати све савремене стандарде и у њему ће бити места за 120 особа.

Д. Ч.

ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР У ВАЉЕВУ

Очекује се наставак радова

Када ће бити настављени радови на другој фази геронтолошког центра у Ваљеву, с обзиром на то да је грађевинска сезона стартовала с првим лепим данима, у граду на Колубари још нема поуздане информације.

Градња модерног геронтолошког центра, површине 5.500 квадратних метара корисног простора, почела је током 2010. године. Средства у вредности од 2,5 милиона евра обезбедила је влада Јапана, а инвеститор је Министарство рада и социјалне политике Владе Србије. Пројекат је урадио Милорад Обрадовића, архитекта из Ваљева, власник пројектног бироа „Модул-инвест“, а радо-

ве изводи београдска фирма „Ратко Митровић“.

Смештајни капацитети будућег геронтолошког центра

у Ваљеву, који би требало да буде један од најсавременијих у Србији, биће од 150 до 180 лежаја. Центар је наме-

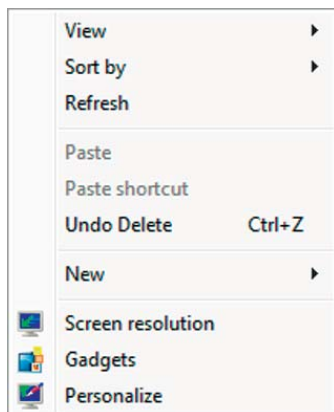
њен зависним, полузависним и покретним корисницима. Поред институционалног збрињавања, у оквиру центра ће се налазити и други алтернативни садржаји неопходни старијој популацији – дневни боравак, клубови, активна помоћ у кући... Као анекс центра предвиђена је прихватна станица са осам лежаја намењена особама које немају елементарне услове за живот.

Геронтолошки центар ће бити регионалног карактера, предвиђен за боравак оних који ће моћи да партиципирају у трошковима смештаја, али и категоријама социјално незбринутих корисника. **М. К.**

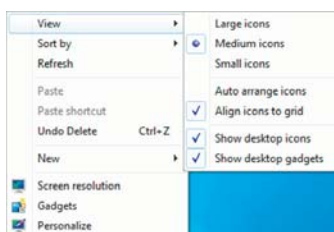
РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

Десктоп (3)

Када клинемо десним тастером миша у празан простор на десктопу, појавиће се следеће опције:

1. **View** – користимо је да изаберемо какав ће бити изглед икона које се налазе на десктопу:

a) Large icons – велике иконе;

b) Medium icons – иконе средње величине;

c) Classic icons – иконе класичне величине;

d) Auto Arrange icons – аутоматско постављање икона по редоследу који утврђује рачунар (уколико нам неке иконе побегну са екрана најлакше ћемо их вратити када клинемо на опцију Auto Arrange icons која сама сортира иконе на десктопу);

e) Align icons to Grid – чекирањем ове опције иконе се поређају прецизније и са правилнијим размацима;

f) Show Desktop icons – чекирањем ове опције постављамо иконе на десктоп;

g) Show Desktop gadgets – чекирањем ове опције постављамо иконе на десктоп;

2. **Sort By** – користимо је за сортирање икона које се налазе на десктопу по имену (Name), величини (Size), врсти (Type) и датуму (Date modified);

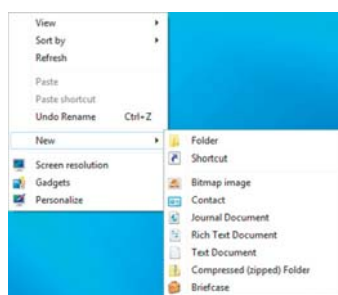
3. **Refresh** – користимо је за освежавање садржаја екрана;

4. **Paste** – користимо је за пребацавање фолдера или фајлова на жељену позицију (користи се увек после команде Cut или Copy);

5. **Paste Shortcut** – користимо је за пребацавање фолдера или фајла као shortcut-а на жељену позицију;

6. **Undo** – користимо је за поништавање претходно извршене команде;

7. **New** – користимо је када желимо да креирамо нови фолдер или shortcut;

8. **Screen resolution** – користимо је за подешавање резолуције монитора;

9. **Gadgets** – користимо је за постављање гаџета (мини програми који нам пружају информације на први поглед);

10. **Personalize** – користимо је да бисмо на монитору подесили боју слова, позадине, резолуцију итд.

Гаџети

Гаџети су мини програми (мини апликације) који нам пружају информације на први поглед и обезбеђују лак приступ до тих информација. Један издвојени гаџет може бити списак наслова са најновијим вестима у току дана, па не морамо да прекидамо

рад на неком документу да бисмо пронашли те вести, јер се оне налазе на екрану, углавном са десне стране. Када клинемо на жељени наслов, одмах одлазимо на одговарајућу интернет страницу и приказује нам се цео текст који је садржај изабраног наслова.

Гаџете убацујемо по следећем поступку:

1. десним тастером миша клинемо на празан простор на десктопу;

2. клинемо на опцију **Gadgets**.

Тада се на екрану појави прозор који се састоји из четири сегмента:

a) **Дугме (Page 1 of 1)** – користимо га за прелиставање издвојених гаџета;

b) **Search all gadgets** – користимо га за претраживање понуђене галерије гаџета (посебно ако она садржи више страница);

c) **Show details** – користимо га за приказивање свих информација о изабраном (маркираном) гаџету;

d) **Get more gadgets online** – користимо га за проналажење других гаџета на интернету.

Када отворимо прозор са галеријом гаџета, можемо да их додамо у сајдбар на три начина:

a) два пута клинемо на жељену сличицу у галерији гаџета;

b) клинемо левим тастером миша на сличицу, држимо тастер и превлачимо сличицу на десктоп;

ц) клинемо десним тастером миша на сличицу, па изаберемо опцију **Add**.

Сваки гаџет, уз одговарајућу сличицу која га идентификује, садржи мали toolbar (додатак) који се налази са његове десне стране, а који постаје видљив само када курсор миша доведемо на тај гаџет. Тај toolbar обезбеђује манипулисање мини програмом. Састоји се из:

a) иконе са крстићем – користимо је за уклањање гаџета са десктопа;

b) иконе са алатком – користимо је за отварање прозора и подешавање основних карактеристика одабраног програма;

ц) иконе носача – користимо је за премештање гаџета на друго место на десктопу.

Када клинемо десним тастером миша на гаџет (сличицу), добићемо опциони мени који нам омогућава да подешавамо карактеристике гаџета. Састоји се из следећих опција:

1. **Add Gadgets** – користимо је за додавање нових гаџета (биће објашњено у наредном одељку – Руковање сајдбаром);

2. **Move** – користимо је за премештање гаџета на жељену позицију;

3. **Size** – користимо је за избор величине гаџета;

4. **Always on top** – користимо је уколико желимо да гаџет буде увек изнад осталих отворених прозора;

5. **Opacity** – користимо је за подешавање степена провидности гаџета у сајдбару;

6. **Options** – користимо је за подешавање начина приказивања гаџета;

7. **Close Gadget** – користимо је за уклањање гаџета са десктопа.

Наставиће се

Предраг Јовановић

Играјте се бојама

Да би Ускрс био што шаренији и веселији, потрудите се и ове године – офарбајте јаја која ће се користити у исхрани, али и испражњена јаја која ће улепшати ваш дом. Јаја за исхрану не би требало бојити лаковима, спрејовима, нити користити лепак, а јаја која су испражњена можете декорисати на много начина не водећи рачуна о токсичности боја и украса.

За украшавање јаја, уколико лепо цртате, можете користити пчелињи восак, који, наравно, отопите. Исцртајте воском шаре на јајету а затим јаје ставите у боју. Када извадите обојено јаје, скините восак топљењем или га оштружите, бришући остатке папиром. Уколико вам је сувише компликовано да шарате ускршња јаја воском, ево неколико предлога.

Декоративна јаја

Прво испразните јаје. Потребно је да иглом избушите две рупице, једну на доњој, једну на горњој страни јајета. Када направите рупице, јаје ставите изнад чиније и дувајући у горњу рупу садржај јајета ћете избацити кроз доњу рупицу. Испражњено јаје оперите и добро осушите.

Овако испражњене љуске можете декорисати нашошењем различитих нијанси лакова или спрејова, а можете користити и водоотпорне фломастере или боје за стакло. Фломастери су практични за исцртавање танких линија или мотива попут срца, цветова или за исписивање имена.

Уколико не желите да се поиграте само бојама, празна ускршња јаја можете украсити цирконима, шљокицама, чипком или налепницама. Једнобојна ускршња јаја ће изгледати савршено ако их обавијете сатенском машном и додате понеки бисер или циркон.

Празна ускршња јаја можете украсити перлицама које ћете нанизати на струну а затим облепити јаје њима, или тако што ћете умочити јаје у лепак а затим га једноставно увалјати у перлице. На сличан начин љуску премазану лепком можете украсити конфетама, семењем или кристалима. Како год боје и шаре на јајима испале, најважније је да то време проведете са породицом и онима које волите. Уживајте, играјте се и прославите лепо овај најрадоснији хришћански празник.

Шарање хартијом и биљем

Мањи комад хартије савијте тако да се на крају добије троугао. Затим исецкајте ситне облике по ивицама троугла. Када се папир отвори добићете интересантну шару. Папир умочите у воду, лакше ће се залепити за јаје, прислоните га на скувано јаје и увијте у најлон чарапу. Уместо чипке од папира, можете користити цветове или листиће разног биља. Овако припремљена јаја можете офарбати и кувајући их у луковини.

Шаре од гумица за тегле

Врло једноставно можете нашарати ускршња јаја тако што ћете пре умакања у боју повезати гумице за тегле преко јајета. Када извадите јаја из боје, скините гумице а шаре ће остати на местима где су оне биле. Ако желите комбинацију две боје, прво офарбајте јаје у једну светлу нијансу, затим ставите гумице па потопите јаје у другу боју.

Сликање сирћетом

Умочите врх чачкалице у сирће па исцртајте шаре по љусци офарбаног јајета. Вишак сирћета бришите крпцом да се не би десило да раствори боју и тамо где не желите.

Још неколико предлога

Јаја можете осликати и бојом коју сте направили мешајући жуманце и боју за фарбање јаја. Тако ћете добити боју сличну уљаној коју можете нанети на јаје. Док је боја још влажна шаре можете направити чачкалицом или четкицом местимично скидајући боју. Осим за прављење боје, жуманце можете користити и за лепљење. Уколико желите да ускршња јаја украшавате колаж папиром, трачицама, цирконима или мозаиком од полупаних љуски, уместо лепка који може имати токсичне материје, користите жуманце као средство за лепљење.

Навучите рукавице и поспите по њима неколико капи различитих екстраката прехранбених боја. Још неохлађено јаје протрљајте кроз руке и оно ће се обојити у неколико различитих нијанси. Овако офарбана јаја ће се брже сушити ако их умажете бојом док су још врућа.

Офарбана јаја премажите крпцом натопљеном уљем или машћу, да би имала висок сјај.

Припремила: С. С.

Без ње тешко, с њом и теже

Да ти право кажем, никакву разлику ти њихови родитељи видели нису од када су им деца подобила факултетске дипломе, и то углавном са високим просеком – на посао иду, али плате не примају и сваку жуту банку морају они да им дају

Тао, бакасице, ево ме скочила само да те видим, шта, имаш крофне, добро сешћу мало, може и кафа, ајде, кад сам већ ту. Шта кажеш, на Београдској хроници била малопре она моја другарица што ради за „ц“ у оној агенцији (ма како не знаш шта је то за „ц“, па за џабе, не плаћају јој ништа). Ма није приватна, бакасице, то ти је државна институција која је релативно нова, али се понашају баш искусно кад су овакве ствари у питању. Мислим, обучавање младих, образованих људи тек изашлих из школе за посао.

Лепо их они то обучавају, морам да ти кажем, па и нека су били на телевизији, можда неко ко хоће да плати њихово знање и квалификације то види па их прими на посао. Јер, они су ти, и та моја другарица што си је видела, у тој агенцији већ неко време, од пре нове године. Иду регуларно на посао, као и сви други, од толико до толико, на паузу одлазе као и сви остали, нема шврћкања околу у радно време, раде све што треба, па остају и после радног времена ако треба, и све тако. Једина разлика између њих и стално запослених је – што не примају плату. Ма ни хонорар, ништа под милим богом. Ма, купују сами и карте за превоз. Шта одакле им, па од родитеља им лова за превоз, клопу и кафу на послу, гардеробу за посао и све остало што им треба.

Како мислиш, шта раде ти њихови родитељи! Па, раде ко где и издржавају своје потомке као и целог живота, као да још диплому видели нису. Значи, да ти право кажем, никакву разлику ти њихови родитељи нису видели од када су им деца позавршавала факултете, и то углавном са високим просеком. Па још добијали неке стипендије, ишли у иностранство, па и то маме и тате финансирале, да се деца школују, да имају што више знања не би ли се боље запослила. Кад, ето ти што су добили посао. Да раде за неког, или уместо неког у државној фирми, а све под велом „ми вам баш чинимо, учили сте и научили доста тога овде код нас, па сад можете да конкуришете и тамо где се тражи искуство“. Ма, није него, а шта су све они њима одрадили за тих неколико месеци колико су тамо били... И сад „до виђења, пријатно“, да се лепо поздравимо и разиђемо, ви куда вам драго, лепо сте нам одрадили, сад тражите посао, ми вам помоћи не можемо, али можемо да примимо нову туру дипломираних клинаца све са просеком и још којекаквим знањима да њих сада обучавамо као вас што смо. Свака част!

Питам се има ли то смисла. Нема смисла очито према тим младим људима, али има начина да се посао заврши, а да се не плати. Ето, па ти после мени седи на кичми, а плус мама и тата, што више не дипломирам. Па бар радим, што је мисаона именица за већину мојих ортака. А дипломираћу једног лепог дана само појма немам, кад све ово видим, шта ће ми боље због тога бити. Али, добро, нећу да останем без дипломе, кад-тад ћу је добити, ако ни због чега другог, оно бар да вама затворим уста.

КАЖЕ МИ МОЈА УНУКА

И право да ти кажем, ви сте се баш нешто размазили када смо ми млади у питању, то јест гледате мене, брата и појма немате каквих све има и колико имате среће што смо ми овако фини и сви са којима се дружимо такође. Треба ти да будеш у басу кад крену такозвани навијачи на утакмицу, као пре неки дан кад је био дерби, па да видиш. Ти добро знаш да ја никад против својих вршњака не дробим и не дам на младу генерацију, али оно њихово понашање ме из ципела изује. Онолика дрека и вика (они то зову певањем и навијањем, али то с тим везе нема), то је ужас један. Лепо ме срамота што сам им сличних година. Толико простота, вулгарности које они изговоре уз вику, лупњавау по аутобусу, да мислиш да ће да га полеме, мислим стварно... Запитам се и сама имају ли они неке родитеље, знају ли они како им се деца понашају и шта раде кад из куће изађу, и почнем да се осећам као бакасица кад тако размишљам, али толико ме то нервира да ти не могу описати. А шта би тек ти рекла, могу мислити.

Мммм, ма добре су ти ове крофне, стварно, најбоље су, а ја ти засела и клопам ли клопам као да не иде лето па се сваки грам вишка види, боље да бришем, а и касним већ, чека ме друг. Па шта ако су ми сви другови, шта фали томе, само неће три сата да ме чека, ајде кис, јурим.

Бака Мара

РЕСКИ ОДЈЕК СВАДБЕНИХ ЗВОНА У БРИТАНИЈИ

Венчање столећа у кризи деценије

Колико ће коштати венчање најгламурознијег вереничког пара на планети, будућег монарха Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске, принца Вилијама (рођеног 1982), и његове изабранице и вршњакиње, грађанке Кејт Мидлтон, заказано за петак 29. април, које ће захваљујући директном ТВ преносу пратити уживо цео свет, а Британци при том и обележити како им драго, јер ће тај дан званично бити нерадан у целој земљи?

Поштно говорећи, на овако постављено питање званично нико није дужан да одговори јер ће све трошкове (чији износ тешко да може и да се наслути) сносити, како се наглашава од првог дана откако је веридба објављена, породице Виндзори и прилично добро стојећи припадници средње класе – Мидлтонови.

Али, у ситуацији када су наметнуте мере штедње и смањење државних трошкова већ месецима незаобилазна тема, како у иступањима званичника, посебно министра финансија, Џорџа Озборна, који је садашњу Британију описао као „супертанкер на товарен дуговима“, тако и у силним изливима незадовољства и протестним акцијама огромног броја грађана, размишљање о цени једне овакве светковине није ипак неприкладно, нити сасвим без реалне основе упркос лавовском породичном учешћу.

За почетак, покривање „свих“ трошкова односи се на издатке у вези са самим венчањем, опремом, декорацијом, потоњим пријемом, свечаном вечером и осталим пратећим дешавањима, док ће влада бити задужена за финансирање обезбеђења и транспорта.

Наравно да ће то само по себи значити и те какву суму, јер ће многе улице у центру бити затворене, саобраћај преусмерен, а припадници полиције распоређени дуж целе руте којом ће се кретати свадбена поворка, чему треба додати и антитерористичке снаге по крововима и безбедносно опасним тачкама. Због тога медији целој овој операцији додају одредницу „без председана“.

„Најскупље обезбеђивање у историји“, констатовао је у наслову дневник „Дејли мејл“, уз истакнуту цифру од 20 милиона фунти, колико ће из касе Метрополитен полиције да се излије тог празничног петка.

Између осталог, проблем је баш у празнику, јер ће захваљујући тој околности припадници полиције задужени за бригу о безбедности званика и посматрача, домаћих и страних званичника, крунисаних глава, 50 шефова држава, као и милионске масе обичних смртника, имати право на дуплу дневницу. Да би могла да намири те новоискрсле обавезе, а већ погођена буџетским смањењем од четири одсто годишње, управа Метрополитен полиције обратила се Министар-

ству унутрашњих послова за додатна средства помоћи за ову прилику.

Поред полиције, и други јавни сектори добијаће од сада, па у наредних неколико година, мање из буџета него што им је пословично припадало – војска, образовање, спољни послови, службе социјалног старања и разне врсте канцеларија за помоћ најсиромашнијима и незапосленима, а биће укинута чак и одређене категорије дечјих додатака. Последња смањених давања биће и затварање 25 одсто или око пола милиона радних места у државној администрацији.

Читав тај драстични захват, најоштрији од времена Другог светског рата, у укупном проценту од 19 одсто, заједно са подизањем границе за пензионисање са 65 на 66 година, требало би да омогући уштеду нешто више од 80 милијарди фунти до 2015. године.

Куриозитета ради, рестрикције потрошње није поштеђена ни сама краљица Елизабета Друга. Њена апанажа, која је досад износила 38 милиона фунти за одржавање краљевског домаћинства, смањена је за 14 одсто. Међутим, иако се делом издржава од новца пореских обвезника, британска

краљевска кућа самим својим постојањем, као симбол монархије и некадашње империјалне моћи, представља трајну туристичку атракцију и истовремено омогућује стабилан извор прихода од туристичке посете и од продаје пригодних предмета.

Тако је и са овом свадбом. Мада укупан трошак тек треба да се израчуна, прогнозира се да ће захваљујући туристичком приливу и масовној помани за свадбеним сувенирима, то за британску економију уздрману буџетским дефицитом од 11,5 одсто, највишим међу развијеним земљама, значити финансијски подстицај од близу милијарду фунти.

Са тог становишта посматран, овај догађај са свим својим бајковитим елементима сјаја, раскоши, кича и гламура заслужује уважавање као добар пословни подухват. Тако венчање столећа у кризи деценије доноси инвестицију године.

Д. Драгић

Пензије на референдуму

Синдикати изнудили плебисцит о намери владе да границу престанка активног рада помери на 65 година, подједнако за мушкарце и жене

Отако се осамосталила од бивше Југославије, Словенија је била развојни модел за некадашње социјалистичке земље источне Европе: брзо се развијала, међу првима ушла у ЕУ, није јој много требало ни да уђе у „еврозону“ и свој толар (који је после проглашења независности наследио заједнички динар) замени за јединствену европску валуту.

Све је било потаман – солидна запосленост, експанзија извоза, динамичан економски раст – док није дошла СЕКА: светска економска криза. Пошто је извозни сектор просперитет заснивао на у иностранству позајмљеним парама и страним инвестицијама, дошло је до драматичног успорења, јер је свако настојао да се спасава како може.

У последњој преткризној години, 2007, словеначки економски раст је износио више него солидних седам одсто, да би 2009. био у минусу чак за 8,1 одсто! То је била једна од највећих економских низбрдица у Европској унији.

У прошлој години је забележен скроман опоравак од 2,1 одсто. Међународни монетарни фонд, који је у Лубљани био у марту, прогнозира да неће бити ништа већи ни ове, па ни 2012. године.

Експресном благостању је и у „Дежели“ очигледно дошао крај, што подразумева многа прилагођавања. И, разуме се, промену националног расположења.

Као и другде, кад почне буџетска стиска, на удару су прво пензије. Свој пензијски систем Словенија је у последње две деценије реформисала већ два пута. Влада је сада припремила нешто радикалнији захват, предложивши значајну промену и кад је реч о животном добу којим се запослени квалификују за пуну пензију. По новом закону, то ће бити 65 година, подједнако за мушкарце и жене.

Досад је та граница била 57 за жене и 58 за мушкарце, па је разумљиво зашто је тако велико померање било звон за узбуну. Закон је прво оспорен на Уставном суду, а кад је он оценио да ништа није спорно, синдикати су изну-

дили референдум који се најављује за мај. Познаваоци словеначких прилика кажу да ће пензијска реформа на плебисциту бити одбачена, а то потврђују и истраживања јавног мњења по чијим проценама ће референдумски резултат бити 56 одсто гласова „против“ и само 43 одсто „за“.

Одбијању ће, објашњава се, кумовати и непопуларност владе, коју оптужују да се није баш снашла ни у кризним ни у посткризним временима. Незапосленост је у порасту а извоз успорен, што је велики проблем с обзиром на то да су Словенци још у заједничкој југословенској држави свој виши стандард заснивали управо на извозним постигнућима.

Кад економија успори, настају проблеми и са државном касом, јер мање тога има да се опорезује. Пошто је у еврозони, Словенија мора да поштује неке њене стандарде, између осталог и онај да дефицит у владином буџету не сме да буде већи од 3,2 одсто бруто националног производа. Током кризе, тај дефицит је нарастао на преко пет одсто, што је у Бриселу упалило црвену лампицу. Влада је зато обећала да ће ове године фискални минус смањити на 4,5 одсто БНП-а, а 2012. на подношљивих 3,6 процената.

У тој калкулацији рачуна се и са знатним смањењем буџетских издатака за

пензије, па отуда нагло померање доба за престанак активног рада. Владу Борута Пахора у томе подржава и ММФ који сматра да је реформа пензијског система „кључни корак у правом смеру“ ка успостављању и одржавању фискалне стабилности. Ову оцену представници Фонда заснивају на подацима који говоре да би Словенија у догледно време могла да има највеће издатке за пензије међу чланицама ЕУ, а сходно томе и растући притисак на буџет.

Ако се предложена реформа на референдуму одбије, то ће, сматрају експерти, бити горка победа синдиката. Одбацивање реформе би, наиме, онемогућило успостављање фискалне равнотеже, због чега ће међународне агенције вероватно снизити сада веома висок кредитни рејтинг земље. А нижи кредитни рејтинг значи скупље стране кредите – и оне које узима држава, и оне за компаније и, у крајњем исходу, спорији темпо економије. Премијеру Пахору зато не преостаје ништа друго него да грађанима објашњава како ће краткорочна корист донети дугорочну штету.

– Ако се пензијска реформа одбије, ми ћемо остати на станици и гледати како одлази наш развојни воз – упозорио је недавно словеначки премијер.

Милан Бекин

НЕОБИЧАН ХОБИ КРЕАТИВНЕ УЖИЧАНКЕ

Ништа без таштине кухиње

Драгица Јеличић из Ужица већ шеснаест година израђује кецеље за домаћице са занимљивим и необичним слоганима, које излаже на сајмовима. На кецељама „које говоре“ исписано је више од педесет натписа а, уз Драгицу, духовите слогане смишљају син Марко, ћерка Марија и супруг Драган. На Сајму у Будви, рецимо, најтраженија је била кецеља са поруком „Нисам дебела него жена и по“.

– Међу запаженијим порукама су још: „Данас имамо ловачки ручак – шта ко улови у фрижидеру“, „Драги, сендвич ти је у фрижидеру, ја сам у шопингу, опери судове“, „Драги, отишла сам код комшинице на пет минута – на сваких пола сата промешај ручак“, „Дечко за женидбу уме и да кува“, „Ништа без таштине кухиње“, „Ништа без свекрвине кухиње“ и друге – каже Драгица, и додаје:

– Одлучила сам се за производњу „веселих“ и „шалливих“ кецеља зато што мислим да и домаћица за шпоретом у кухињи може бити модерна и савремена жена. Опет, од традиције не треба бежати, а спој модерног и старог даје занимљив ефекат.

Драгица Јеличић са живописним кецељама

Кецеље се у српској народној ношњи носе преко сукње или хаљине и богато су украшене ручним везом од разнобојног конца или вунице. Праве се од црног плиша са крајевима украшеним хекланим детаљима или чипком, а могу бити и ткане. Ауторка ових модерних кецеља веселих боја каже да и њени производи привлаче пажњу свих знатижељника без изузетка.

– Иако није правило, кецеље са духовитим порукама купују и мушкарци. Како за поклон супругама, тако и себи лично. Међу нашим слоганима они препознају некога кога желе да разв-

селе необичним поклоном. Посебно је интересантно када кецеље са натписима купују зетови таштама. Сви унапред знају да ће их поклон развеселити, а то је веома важан ефекат дара. За разлику од јачег пола, даме узимају кецеље у чијим порукама се лично „проналазе“ – објашњава ауторка.

Жене генерално највише воле натпис „Рођена да ужива – натерана да кува, пере и пегла“, а на омиљеној кецељи ауторке пише „Супер кувам а тако и изгледам“. Драгица поносно истиче да њене уникатне кецеље купују и познате личности, највише глумци.

– Међу њима бих издвојио Горицу Поповић и Весну Чипчић, које такође воле да кувају у шалливим кецељама из Ужица. Људи веселе нарави кад купују за себе, најрадије се одлучују за кецеље са порукама „Пољуби куварицу“ или „Пољуби куvara“, као и „Не знам да кувам, али сам супер риба“.

У ранија времена ношене су кецеље ткане од вуне, са утканим орнаментима или преткваним цветним мотивима. Уз беле летње сукње ношене су и беле платнене кецеље украшене белим везом и шлингером.

– Данас жене носе кецељу преко фармерица, мини и дугачких сукњи, али је традиција ипак сачувана јер оне буде сећање на наше баке и мајке – наглашава Драгица Јеличић.

Д. Стодић

ОРГАНИЗАЦИЈА ПЕНЗИОНЕРА У РГОТИНИ

Изабрано ново руководство

Пензионерска организација Рготине спада у ред активних у општини Зајечар. Више од стотину чланова овог удружења пензионера окупља се у просторијама Клуба, у непосредној близини сеоског Дома културе.

На недавно одржаној изборној конференцији Месне организације пензионера

Рготине разговарало се о раду и будућим програмским активностима, о организованој набавци намирница, коришћењу бањских лечилишта и рекреацији за пензионере са најнижим примањима, превентивној здравственој заштити старих и непокретних, као и о оживљавању активно-

сти КУД „Боривоје Миленковић“ и Секције жена. За новог председника Месног удружења пензионера изабран је Перислав Савић, за заменика председника Драган Живковић, а за секретара Александар Којић. У раду изборне конференције у Рготини учествовали су и Стојан Нешић, председ-

ник Удружења пензионера општине Зајечар, Живојин Маринковић, председник Градског одбора ПУПС-а, Ненад Јеремић, заменик председника новоизабраног Савета месне заједнице Рготина, и Драгољуб Милић, шеф Месне канцеларије у овом месту.

М. Славковић

Бање, попусти и Фонд солидарности

Могућност бесплатног бањског лечења и опоравка подстакла је пензионере београдске општине Палилула да се и ове године у великом броју пријаве свом матичном удружењу. По речима Јелице Драговић, секретара палилулске пензионерске организације, за опоравак у бањама о трошку Фонда ПИО примљено је укупно 710 пријава, а моћи ће позитивно да се реши 268.

– Међутим, ми имамо добру сарадњу и са Рекреатурсом Сениор где наши пензионери по врло повољним ценама имају велики избор дестинација када је реч о бањама, али и летовалиштима на мору, и то у више рата, са свим инструментима обезбеђења плаћања – каже Јелица Драговић.

Поред ових актуелних дешавања, Удружење пензионера Палилуле има много других активности којима се труде да помогну и олакшају живот старијим житељима ове београдске општине.

– Поделили смо 150 врло квалитетних пакета са прехранбеним производима и средствима за хигијену најугроженијим пензионерима. Треба подсетити и да добровољни Фонд солидарности, а носилац овог пројекта је Градска организација пензионера Београда, пружа доста погодности за своје чланове, јер издавањем један одсто од пензије могу да добију бескалатну позајмицу, попуст од

10 до 50 одсто у приватним клиникама, код набавке помагала, пружања адвокатских услуга, туристичких аранжмана. У случају смрти члана Фонда солидарности, његовој породици се исплаћује једна пензија, што у овим тешким временима много значи – подсећа Јелица Драговић.

Палилулски пензионери, који су се међу првима ускладили са новим Законом о удружењима, помажу својим

члановима и на друге начине – снабдевају их огревом, организују корисна предавања, али и путовања и дружења.

– Организујемо излете и дружења водећи рачуна да нам превоз и ручак буду што пријатнији, а цена што нижа – наглашава наша агилна сговорница, како каже, „Катица за све“ у овом Удружењу.

И поред проблема са простором које имају нека њихова месна удружења, пензионери са Палилуле су се организовали и у три месне заједнице имају редовна дружења једном недељно. Од самог почетка учествују и на „Олимпијади спорта, здравља и културе трећег доба“ у Сокобањи, где су освојили и једну златну медаљу. А посебно је вредно хвале то што су недавно једну групу пензионера упутили у школу рачунара како би преко интернета могли да контактирају са својом децом и рођацима по свету.

М. Јовановић

Са осмомартовског дружења

УДРУЖЕЊЕ БОЉЕВАЧКИХ ПЕНЗИОНЕРА СВЕ АКТИВНИЈЕ

Опремљен и Клуб пензионера

Бољевачко Удружење пензионера обезбедило је новчану помоћ за своје чланове у укупном износу од 162.500 динара и позајмицу од 486.000 динара. Опремљен је и Клуб пензионера, где се одржавају културне манифестације, а најстарији проводе део свог слободног времена, истиче Звонко Марјановић, председник овог удружења.

Од укупно четири хиљаде пензионера општине Бољевац, њих 1.717 су чланови Општинског удружења пензионера и инвалида рада, преко којег се организовано снабдевају,

одлазе у бање, посећују културно-историјске споменике и друже се у свом месту или са колегама из других градова Србије, Бугарске и Македоније.

– Недавно смо се пререгистровали у складу са законом, добили смо дозволу за привредну активност и опремили пензионерске просторије у Оснићу, Малом Извору, Јабланици и Подгорцу, а лепо смо уредили и клуб Удружења у Бољевцу где наши чланови уз дружење проводе слободно време. У свему томе помогла нам је и локална самоуправа – каже Звонко Марјановић.

По његовим речима, педесетак пензионера из Бољевца је прошле године добило бесповратну помоћ, 81 је користио позајмицу, а њих 24 је упућено на бесплатно бањско лечење и опоравак. Сви пензионери који живе у околним селима имају партиципацију за аутобуски превоз до центра општине.

Организована су туристичка путовања и посете пензионерима Ужица, Кавадараца и Куле у Бугарској, а и фолклорна група је имала низ наступа у земљи и иностранству. Зато овом удружењу приступа све

Звонко Марјановић

више оних који су пензионисани, а нису до сада били његови чланови.

Р. Миладиновић

ЖАБАЉ

Дружење најмлађих и најстаријих

Ових дана Месна организација инвалида рада из Жабља одржала је редовну годишњу Скупштину и то је био повод за леп програм и дружење. Пензионери су рецитовали, а оркестар њихових пријатеља из Чуруга је све пропратио музиком. Ипак, најуспешнији део програма био је наступ малишана из предшколске установе „Детињство“ из Жабља. Заједно са својим васпитачима, они су рецитовали, певали и играли праћени бурним аплаузом бака и дека. Поред аплауза, почашћени су грицкалицама и соковима. Ово није прво дружење те две генерације – тако старији „поправљају“ просек година, а најмлађи имају коме да покажу шта су научили.

З. Д. К.

ШАБАЦ

Обележен Дан шале

Градска организација инвалида рада Шапца одржала је поводом 1. априла вече хумора, на коме је своја духовита запажања читала Вукица Копривица. Да вече буде занимљиво потрудили су се и остали чланови, тако да је уз смех, а касније и музику, пријатно и забавно прошао први дан априла. Тако се опет исказала духовитост Шапчана, а весела збивања која буду забележена на излетима и дружењима сигурно ће бити представљена 1. априла следеће године.

Д. М.

ВРЊАЧКА БАЊА

Врњчани у Гинисовој књизи рекорда

Координатор „Гиниса“ за Србију, Небојша Славковић, недавно је уручио признање и потврду о обарању Гинисовог рекорда на прошлогодишњем матурском плесу средњошколаца у центру Врњачке Бање. Признање је у име организатора манифестације примио заменик председника ове општине, Војислав Вујић. Ученици врњачке Гимназије и Угоститељско-туристичке школе били су део екипе која је, уз музику Јохана Штрауса, оборила Гинисов рекорд у дужини плеса. У обарању рекорда учествовало је укупно 34.416 плесача – матураната из Краљева, Крушевца, Трстеника, Зајечара, Панчева, Зрењанина, Јагодине и Неготина, али и из Словеније, БиХ, Хрватске, Мађарске, Македоније, Чешке и Словачке.

Захваљујући на добијеном признању, Војислав Вујић је нагласио да ће врњачка општина и убудуће подржавати овакве манифестације и да ће бити покровитељ и наредног матурског плеса средњошколаца.

Д. И.

БЛАЦЕ – ЖИТОРАЂА

Помоћ старима

Сиромашне топличке општине Блаце и Житорађа захваљујући донаторима покушавају и успевају да помогну старим и изнемоглим лицима. Уз помоћ Министарства за државну и локалну самоуправу, Црвени крст у Куршумлији организовао је акцију помоћи старим лицима и онима са посебним потребама. Министарство је за ове потребе издвојило шест милиона динара, а акцијом је обухваћено 80 старих лица којима ће помагати геронтодомаћице. Њихов задатак биће да два пута недељно, по два сата, помажу старачким домаћинствима – припремају храну, доносе лекове и обављају све друге неопходне послове. Акција ће трајати до краја године.

У општини Блаце су локална самоуправа и Дом здравља, уз помоћ Министарства здравља, започели пројекат побољшања здравствених услуга за старије од 65 година. Здравствени радници ће, наимае, обилазити старе и болесне и на терену им пружати најнеопходније услуге. Вредност пројекта је 1,1 милион динара, а акцију помаже и НВО Клуб жена Блаце.

Ж. Д.

ВИНЧА

Воле да путују

Пензионери из Винче, код Београда, врло су активни када су у питању излети и дружења. У последње време обишли су манастире Острог, Ждребаоник, Дајбабе, Морача, Куманица и Чајниче, али и бање – Врњачку, Матарушку, Горњу Трепчу и бању Врујци. Стигли су да посете и Мокру Гору, Бијељину, Сребрно језеро, и да буду у Гучи, на Жупској и Опленачкој берби и на Рајачкој косидби.

Организатор и вођа пута увек је била Верица Миловановић, потпредседник МО инвалида рада Врчин, која каже да су некада на излете кретали пуни аутобуси, док је, нажалост, у последње време због лошијег материјалног стања знатно слабији одзив. **Г. О.**

БЕОГРАД

Промоција Систематике Брајевог писма

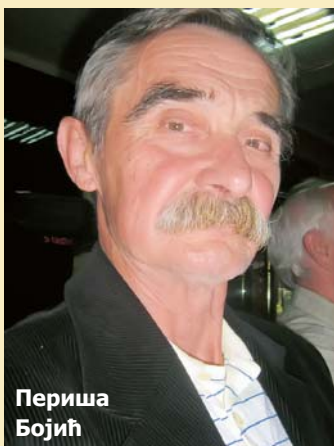
Савез слепих Србије је, 24. марта, у кафе-књижари Народне библиотеке Србије, одржао промоцију Систематике Брајевог писма за српски језик у општој примени и општих правила за писање и штампање на Брајевом писму. О публикацији коју је објавио Савез слепих Србије говорили су Милан Стошић, председник, и Драгиша Дробњак, секретар Савеза слепих, и мр Ранко Бурић, као предлагачи усвојених решења, и мр Тихомир Николић, председник Одбора за систематiku Брајевог писма.

У представљеној публикацији утврђени су стандарди примене Брајевог писма намењени слепим особама које се овим писмом служе на српском језику. Присутне на скупу поздравила је Весна Ињац, заменик директора Народне библиотеке Србије, која је истакла да ова установа располаже са 5.000 наслова на Брајевом писму, а промоцији су присуствовали и Милош Гајић из Министарства културе и Биљана Дебељаковић из Министарства рада и социјалне политике. **А. Б.**

ВЕЛИКА ПЛАНА

Набавка огрева

Периша
Бојић

Чланови Удружења пензионера општине Велика Плана ових дана преко своје организације уписују угаљ и дрва за следећу грејну сезону. Пензионери се највише интересују за угаљ „костолоц“ и за огревно дрво, церовину и буквину, које ће отплаћивати на десет месечних рата.

– Нашим члановима испоручићемо 1.200 тона угља и 800 кубика дрва, а за пензионере наба-

вљамо још и пакете сухомеснатих производа, као и лук, пасуљ, кромпир... Поред ове набавке, редовно обилазимо болесне, старе и непокретне пензионере, организујемо дружења и екскурзије – напомиње Периша Бојић, председник Удружења пензионера ове општине.

Иначе, и у овој години великопланински пензионери у току једног месеца имају четири пута бесплатне карте за аутобуски превоз.

Сл. К.

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,
Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Како до помоћи

Пре извесног периода, у аутобусу на релацији Баново брдо – Зелени венац овако је текао разговор између двојице старијих путника: „О, где си, откуда ти, баш ми је драго да те видим!“ „Ево, ја дошао код сина у Београд, па ће он да ме пријави и да добијем оне паре што дају ови Београђани као помоћ. Имам малу пензију, а то је урадио један из нашег села, па сад добија помоћ, па што да не добијем и ја.“

Е, ту је мало настало негодовање путника тако да су ови саговорници сишли одмах на следећој станици. Можда ова прича и није занимљива, можда у њој има истине а можда су само разговори, али ако постоји воља, не би било лоше да се то мало истражи и нешто напише на ту тему. И ја сам се распитивао, али нико није знао да ми одговори да ли по-

стоји неки период колико дуго пензионер мора да има пребивалиште на територији града Београда да би добио ову помоћ. По мом мишљењу, било би добро да тај период буде од три до пет година, или дуже, јер ако нема тог услова, онда свако може фиктивно да се пријави, па када му легне помоћ да се врати у своје место.

Интересује ме који су све критеријуми за добијање ове помоћи и може ли да се направи једна табела да се види да ли се и како број пензионера који примају помоћ увећавао од времена када је та идеја заживела до данас.

Толико од мене, па ако вам се ова тема учини погодном за разраду, хвала.

Аца Меић,
Београд

Некад и сад

Конвенције о ликвидацији ранијег социјалног осигурања у Аустроугарској

Чланом 275 Сен Жерменског уговора и чланом 258 Тријанонског уговора о миру, као и чланом 7 Рапалске конвенције, предвиђена је ликвидација правног положаја социјалног осигурања на ранијем аустроугарском територију наше државе. У ту сврху склопила је наша држава са Италијом и са Аустријом посебне уговоре, односно конвенције о тој ликвидацији, док до закључења уговора, који је требало склопити са Маџарском и чији је текст био већ уговорен, није дошло, а ради одредаба Хашких конвенција у вези са Јунговим планом. Између наше државе и бивше Аустрије склопљено је више конвенција, којима су регулисани одношаји о ликвидацији ранијих аустријских носилаца осигурања на територију припалом Југославији.

(Петнаест година Средишњег уреда за осигурање радника од 1922. до 1937, Београд, 1938)

Српско-аустријски дани разговора

Саветодавци из аустријског Завода за пензијско осигурање и нашег Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање су се, 6. априла, окупили у Београду да би пружали информације и правне савете свим заинтересованим особама које имају периоде осигурања навршене у две државе, или су применом Међународног споразума о социјалном осигурању између две земље остварили право на пензију. Показало се да је одржавање саветодавних сусрета овог вида од изузетног значаја, о чему сведочи и искуство са претходних разговора у Бечу, који су одржани крајем прошле године, као и са недавно организованих дана разговора са немачким Фондом у Минхену.

Споразум између некадашње Савезне Републике Југославије и Републике Аустрије којим су регулисани односи између две државе у области социјалног осигурања је, подсећамо, ратификован 12. децембра 1998. године.

Ј. О.

Смисао члана 120

? Милета Терзић, Алин Поток: Рођен сам 1955. године. Имам укупно 36 година и 11 месеци радног стажа. Да ли постоји могућност да на основу члана 120 Закона о ПИО остварим право на пензију уз отплату 50% од моје будуће пензије, тј. како бих могао да остварим право на пензију?

Одговор: Нажалост, ни сте на прави начин разумели члан 120 Закона о ПИО. Да би осигураник остварио право на пензију, морао би да испуњава законске услове за то, на пример за старосну пензију мора да испуњава услове из чл. 19 Закона о ПИО. Што се тиче чл. 120, он се примењује само ако је неко самостални обвезник уплате доприноса, па није уплатио све своје обавезе, а и без тог стажа за који није измирио обавезе

испуњава услове за остварење права на пензију. У том случају признаје се право на пензију по стажу за који је извршена уплата доприноса, а дуг на име неуплаћених обавеза се намирају крз примену чл. 120 Закона, обуставом до 1/3 пензије, све до измирења дуга. Нажалост, Ви не испуњавате услове за пензију, те није могуће применити члан 120, а вероватно и немате дуговање као самостални обвезник доприноса.

Трајно право на туђу негу и помоћ

? Љуба Нешковић, Златибор: Корисник је по решењу другостепеног органа вештачења остварио право на новчану накнаду за негу и помоћ другог лица трајно. Да ли може и под којим условима првостепени орган вештачења да укине ову помоћ? Здравствено стање се није побољшало.

Одговор: По правилу, стечена права се не мењају када су дата трајно. Питање је зашто је једном признато право поново предмет разматрања првостепеног органа вештачења, али без обзира на то, ако је стечено право основано на закону, наравно по про-

писима који су били на снази у тренутку првобитног вештачења, нема разлога за бригу. Ако је по мишљењу првостепеног органа вештачења ипак дошло до побољшања здравственог стања, може доћи и до промене у погледу стеченог права.

Захтев за инвалидску пензију

? Марица Л., Крушевац: Имам 13 година радног стажа, рођена сам 1954. године и имам трајно оштећење вида које се с годинама погоршава. Могу ли да остварим право на инвалидску пензију, коме да се обратим и шта је потребно од документације да бих остварила ово право?

Одговор: Што се тиче година живота и година стажа, Ви испуњавате услов за инвалидску пензију јер немате још 60 година живота, а имате више од пет година стажа осигурања. Што се тиче Вашег здравственог стања, неопходно је да оно буде такво да првостепени орган вештачења процени да код Вас постоји потпун губитак радне способности. Да бисте покренули поступак за остваривање права на ин-

валидску пензију, треба да одете код свог лекара опште праксе који ће да процени да ли Вам је и шта све потребно за оцену радне способности; затим ћете прикупити сву потребну медицинску документацију и Ваш лекар ће дати предлог, тј. попунити Образац 1. Уз то потребно је да приложите радну књижицу као доказ о стажу, копију здравствене легитимације и личне карте, да попуните образац

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

захтева за инвалидску пензију и поднесите захтев надлежној филијали ПИО у Крушевцу. Након подношења захтева добићете позив за преглед код

првостепеног органа вештачења који ће одлучити о Вашем праву, о чему ћете бити обавештени решењем надлежне филијале.

Најнижи износ пољопривредне пензије

? Љ. Жиловић, Чајетина: Корисник сам најниже пензије 64% од основа. Имам признат стаж 30% на основу учешћа у НОР, али ми се то у исплати не признаје. Да ли је то због тога што бих премашио 85% од основа и како се ово односи на пољопривредне пензије?

Одговор: Вама је сигурно одређена пензија према стажу 64% од пензијског основа и овако одређена пензија увећана за 30% по основу учешћа у НОР. Одмах треба рећи да овако одређена пензија не прелази 85% од пензијског основа јер се проценти не сабирају, већ се пензија од 64% увећава за 30% од те пензије, а не од пензијског основа. Да би укупан износ пензије премашио 85% од пензијског основа, неопходно би било да се пензија по стажу одређује са 66% од пензијског основа.

То што Ви примате најнижи износ пензије само значи да је скоро пун износ пензије од Вашег пензијског основа нижи од најнижег износа пензије, што опет говори о томе да је Ваш пензијски основ изузетно низак. Што се тиче обрачуна пензије, он је исти за све осигуранике, па и за пољопривредне пензионере, с тим што је најнижи износ пензије за пољопривреднике нешто нижи од најнижег износа пензије за пензионере запослене и самосталних делатности.

Без права на повећање

? Зора Јеремић, Голово: Корисник сам пољопривредне пензије. Приликом уплата доприноса у неким периодима сам уплаћивала више од осталих, а пензије су нам скоро исте. Од 1988. до 1991. године бавила сам се самосталном делатношћу и по том основу сам уплаћивала доприносе. Да ли имам право на неко повећање пензије на основу већих уплата?

Одговор: Будите сигурни да су приликом Вашег пензионисања узете у обзир и те више основице које сте у одређеном периоду имали као осигураник самосталних делатности. Ради се о томе да

је Ваша пензија и поред тога била нижа од најнижег износа пензије за пољопривреднике, тако да Вам је одређена пензија као и већини пољопривредних пензионера, у висини најниже пензије.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВЧИЋ	РАЗОТКРИ- ВАЊЕ НЕКЕ ПОДВАЛЕ	ОСОВИНА (СКР.)	СТАРОЕГИ- ПАТСКО БОЖАНСТВО	ОСОБА КОЈА УЖИВА У ТУЊИМ МУКАМА	ПРИТИСАК	ЈЕЗЕРО У ТУРСКОЈ	ОБЕСИТИ О НЕШТО
ЗАРОБЉЕ- НИШТВО							
МАЛИ АСТАЛ, СТОЧИЋ							
СУМБОЛ СУМПОРА		ГРАД У ТУРСКОЈ ПОГОН ЗА ПРЕР. ЛАНА					
КЛАСА (СКР.)			ИНИЦИЈАЛИ КРИЛОВА РИБАРСКО ОРУЂЕ			ОЗНАКА ЧЕЛИКА РАДИО-ТВ. УРЕЂАЈ	
ХРВАТСКИ ПИСАЦ, ИВАН					АНТоније Исаковић ПОТЕЗ ГУДАЛОМ		
ГОТОВО ЈЕЛО ЗА КАСНИЈУ УПОТРЕБУ							
ШАВ НА ЖЕНСКОЈ ЧАРАПИ				МЕСТО У СРБИЈИ ДЕО АУСТРИЈЕ			
ОДСЕЧЕНИ КОМАДИ ЛУБЕНИЦЕ							ИЗРАЂИВАЧ ИКОНА
АД-АКТА (СКР.)			ИМЕ ГЛУМ. КЕРТИСА НЕМ. РЕЖИ- СЕР, ХАНС				
СИМБОЛ ВАНАДИЈУМА		СИМБОЛ РАДИЈУМА ГРУЗИЈСКИ ПЕСН., ШОТА			ВРСТА ПЕРШУНА ТИТУЛА У ИСЛАМУ		
ПЕСМА, МЕЛОДИЈА						ОЗНАКА ОБИМА ВРШИЛАЦ ДУЖНОСТИ	
ГРАД НА АТЛАНТИКУ У САД							
УЗВИШЕНИ ПОДИЈУМ							
	ПРОВЕРА ЗНАЊА ИМЕ ПЕВАЧА ЦИНОВИЋА					ОЗНАКА РЕОМИРА ЈЕДИНИЦА ЗА СНАГУ	
ГРАД У УКРАЈИНИ							ИМЕ ПЕВАЧИЦЕ ТАРНЕР
АВЕНИЈА (СКР.)			ПРИБОР ЗА РАД ЛАТИЦА (КРАЋЕ)				
РЕЛИГИЈА (СКР.)				КОЊИ У ПЕСМИ ГРЧКО СЛОВО			
ЗАПОВЕДНИК ЧЕТЕ У СТА- РОЈ ГРЧКОЈ						СИМБОЛ АЗОТА ОЗНАКА НЕМАЧКЕ	
РЕШЕТО					ПОТВРДНА РЕЧ		

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: оксалат, прерада, Селевац, тмина, н, Рома, да, Уни, Шо, кармини, ц, ирис, именица, Јелинек, Арарат, ИБА, ик, флота, а, лиричар, Ана, Ека, с, тв, цн, то, ирит, Енглези, рамазан

Брана Николит

Доскоци

Ми смо мали народ, али у великим проблемима.
Наша влада је за поштовање. Треба издржати толике афере које прате њене чланове.
 Није истина да код нас нема владавине закона. Закон улице беспрекорно функционише.
Пензионери имају само један циљ у животу. Како да преживе.
 Са неистомисљеницима смо нашли заједнички језик. Поткупили смо их.
Пукао ми је филм. Нисам могао да играм епизодну улогу.
 Не може нам ни Бог помоћи. Ми смо атеисте.
Судбина је у нашим рукама. У томе и јесте проблем.
 Окренули бисмо ми други лист, само да га имамо.
Раде Ђерговић

Бајке демократије

Благо слепима. Они имају најреалнији поглед на свет.
Изгубљен је пензионер. Одазива се на позив: „Пера, гладни“! Демократијо, демос тражи хлеба.
 Више не живим у хранитељској породици. Мајка и отац су ми умрли.
Велики је проблем шта ће бити са смењеним министрима. Затвори су препуни а у дипломатији више нема слободних места.
 Тек у демократији бајке добијају на тежини.
Када год се моје друштво сабере у кафани – одузме се.
 Нова власт се за кратко време преобрази у стару. А има намеру да ту дочека и дубоку старост.
Радивоје Јевтић Јенки

Драгош Ловреновић